

Duhovno življenje

BUENOS AIRES LETO 72 +++ 10 • DECEMBER 2005

Z lanske božičnice v Našem domu v San Justu. Foto: Marko Vombergar

OBLETNICA NAŠEGA DOMA V SAN JUSTU
(Dalje na zadnji strani platnic)

Foto: Marko Vombergar

60. božič

JURE RODE

Slovenija 1945. Maja nas je komunizem pregnal iz domovine. Čez mejo v Avstrijo, na Koroško, v Vetrinjš. Domobranci nazaj v Kočevski rog, v Teharje, v smrt. Nekateri so se morali umakniti že nekaj let prej, pred Nemci. Nekatere so Nemci na silo izselili. Nekatere družine so se mogle združiti šele po več letih. 60. obletnica je naš skupni žalostni spomin. Komunizem si je s krvavo revolucijo prisvojil oblast. Nasprotniki so morali umreti ali bežati v tujino ali trpeti v domovini.

RDEČA ZIMA

Pod komunizmom je bila načrtno uničena krščanska božična idila in resnica. Dedek mraz je skozi 45 let poskušal umoriti spomin na novorojeno Dete. Diktatorja je bilo strah pred 2000 leti rojenim Kraljem miru. Kristjani niso smeli, ne mogli, na zunaj obhajati Kristusovega rojstnega dneva. V javnosti – dedek mraz. V vernih družinah – toplina jaslic. V državi delovnik, v Cerkvi zapovedani praznik. Kakšne razlike. Kakšne krivice. Kakšna samoprevara v vodilnih komunistih. Kako nepremagljivo – 45 letno – upanje vernih, da bo božič spet praznik. Kot nekoč. Enoumarski režim se je sesul po 45 letih. Pred 2000 leti rojeni Jezusček vlada na veke. V dušah, v nebesih in na zemlji.

BOŽIČ V BARAKAH

V begunskih taboriščih je bilo vse v barakah. Kapela, družine, božične jaslice. Skoraj tako revno kot na prvi božič. V betlehemske hlevčku. Vsega je manjkalo. Marsikaj pogrešali. Ostalo je doma. Vse. Čez mejo, v lastni domovini, so za prvi božič trohnela trupla pobitih domobrancev. Med njimi očetje, možje, bratje, ženini, celo žene, dekleta in otroci. V Teharjah, v Rogu, po vsej Sloveniji. Morje mučeniške krvi je rdečilo božični sneg.

A vendar smo imeli vse. Boga. Saj brez Božjega Deteta ni božiča. Ga ne more biti. Vsaj ne našega, krščanskega.

Žalostni so morali biti begunski božiči. Starejši veste to, ker ste jih doživeli. Mlajši vam verjamemo. Predstavljamo si. Koliko slišnega in pritajenega joka. Solze žalosti, trpljenja in nemoči.

Vidna revščina. Nevidno bogastvo. Uboštvo v baraki, v oblačenju, na mizi, brez razkošnega obdarovanja. Bogastvo v kapeli, v spovedih in obhajilih, v božičnem petju, v molitvi. Bila sta z nami Božji otrok in njegova Mati. Kdo more razumeti, če ni sam doživel?

KOMUNIZEM JE RODIL SMRT

Pred 60 leti je pri nas, po krvavi revoluciji, prišlo na oblast borbeno brezboštvo. A brez Boga ni bilo pravega življenja. Ga ni moglo biti. Zavladala je smrt, »kultura smrti«. Ta ne gre preko groba. Režim je hotel zadušiti vero v Boga, v večno življenje in pravico do prave svobode. Bog nas je ustvaril za življenje. Smrt je prišla na svet po nevoščljivosti hudiča.

Kjerkoli je komunizem prišel na oblast, je sejal smrt. Zahteval je smrt sto milijonov žrtev, da je vladal od 45 do 70 let. Pustošil je na vse načine. Moril nasprotnike. Z ječami skušal zlomiti duhovnike in laike. Vernike je opredelil za drugorazredne državljane. Za 45 let je omračil pamet in domišljijo pesnikom, pisateljem, umetnikom, glasbenikom. Prisilil jih je h kulturnemu molku. Zatrli so svobodo v vzgoji, medijih, v javnem življenju.

Smrt povsod. Smrt na grobiščih. Smrt duha in duše med živimi. Narod je bil strt in zamorjen – za dolgo dobo.

Toda smrt ne more dati življenja. Komunisti načrtno niso dopuščali, da bi se Slovenci, vsako leto spominjali rojstva Začetnika življenja. Kak-

šna kratkovidnost! Oslepila sta jih napuh in vase-zagledanost.

Ničesar se niso hoteli naučiti od zgodovine. Pri izpitu iz svetovne zgodovine so padli, dobili so nezadosten red. Morali bi vedeti, da je Herod padel v pozabo, medtem ko je ostal živ spomin na betlehemske Dete. Morali bi vedeti, da so Rimljani morili kristjane, a je bila kri mučencev seme novih kristjanov. Kako da se tudi novejša zgodovine niso spominjali? Hitlerjev načrt o tisočletnem kraljevanju je propadel v nekaj letih. Umrli so Lenin, Stalin in vsi dotedanji komunistični voditelji. Le naši – slovenski – so vladali v prepričanju, da se bodo obdržali za vedno na oblasti. S krutostjo so hoteli preprečiti, da resnica o Rogu, Teharjah, o tisočih in tisočih mučencev ne bi nikdar posvetila v temo njihovih laži in prikrivanja. Kako ubog in nebojčen je človek, če ga Bog prepusti samega sebi! Kako ubog, če zgubi vero v moč Resnice, Pravice, Ljubezni in Svobode!

Po 45 letih je bilo komunistične smrti konec. Počasi. Počasi se vrača življenje v politiko, medije, šolo, javnost, kulturo, v dušo naroda. Življenje bo zmagalo!

KRISTUS JE OBNOVIL ŽIVLJENJE – ZA VEČNO!

Po grehu je prišla smrt na svet. Z Jezusovim rojstvom je Bog obnovil življenje. Za življenje nas je ustvaril. Smrt ni bila v Božjem načrtu. Na dan Jezusovega rojstva je bil odpravljen poganski praznik novega sonca. Zasijalo nam je Sonce večne svetlobe.

Resnica je pregnala temo zmote in laži. Milost je premagala greh in z njim smrt. Ljubezen je premagala sovraštvo.

Bog v naši podobi, v vsem nam enak razen v grehu, Kristus, je vrnil poln smisel sedanjemu in posmrtnemu življenju. Dal nam je neumrljivo

dušo. Enkrat ustvarjena, ne umrje več. Zato ima vse sedanje življenje in delovanje tako bogat smisel. Vse dobro ima smisel, poklic, pošteno delo. Celo trpljenje. Še kako! Najbolj. Kristus se je rodil in umrl v trpljenju. Za nas in zaradi nas. Dal nam je zgled. Trpljenje očičuje, osvobaja, odrešuje in posvečuje.

V bistvenem so vsi božiči enaki, vsako leto. Pred 2000 leti in pred 60 leti in letošnji. V pomanjkanju in preganjanju. V zunanjem uboštvi in duhovnem bogastvu. Novorojeni mali

Bogec – Božič, je vedni isti. Neskončno nebojčen, a vsemogočen. Sin Božji, rojen kot vsak človeški otrok.

Spoštujmo to Božjo vsebino božiča. Brez Boga ni božiča. Vsaj ne pravega, kot je bil prvi.

Pred 60 leti je bilo to jasno za obe strani: za verne in za komunistične voditelje. Za eno in drugo stran čisto v drugačnem pomenu. Eni so trpeli, ker se niso mogli dostojno spominjati prvega božiča. Drugi, so se na vse načine prizadevali, da ne bi nič in nihče na noben način spominjal na Kristusovo rojstvo.

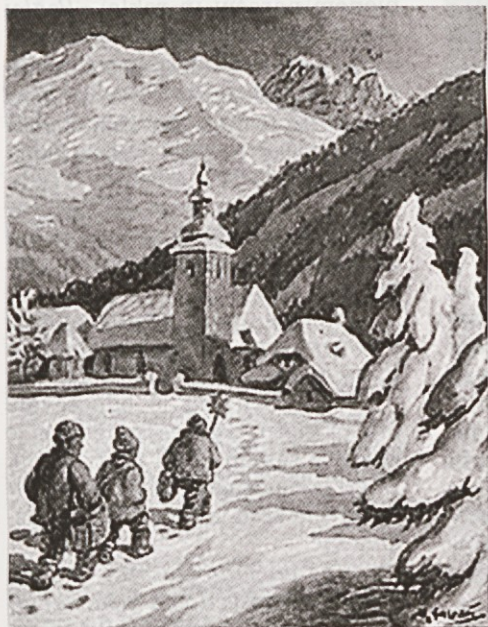
Po 60 letih se je marsikaj spremenilo. V Sloveniji in po svetu. Na dobro in slabo. Skrbimo, da nam svo-

boda ne bo v nevarnost za praznovanje božiča brez Boga. Če je bil prvi božič tako silno preprost, naj sedanji ne bodo kričeče bogati in razkošni. Naj novi materializem ne zaduši duhovnega praznovanja božiča. V duhu vere, molitve, hvaležnosti, ljubezni do Boga in vsakega človeka.

Prav je, da se spominjamo, kako smo obhajali božič pred 60 leti. Kako bomo obhajali božič med nami, zunaj svobodne Slovenije? Če bo letošnji božič verna podoba prvega božiča, potem bo lep, poln miru in ljubezni, kjerkoli ga bodo obhajale naše družine in posamezniki. V Argentini, v Sloveniji, povsod po svetu. Iz Betlehema se je božič razširil po vsej zemlji, na vse človeštvo. Za našo srečo!

DECEMBRSKI OBISKI

VLADIMIR KOS

MAKSIM GASPARI

Ah, vsak december je tako pri meni:
spomini pridejo me obiskat
in skupaj znova skoz okvir steklen
strmimo v sneg, ki se blešči pred vrati.

Čeprav nas okno loči od zalesja,
nam v nosnicah diši božični zrak.
In k cerkvi, obdani od nebes,
vse več ljudi veselih lic koraka.

Domá so oče, mama, brata, sestre
- od pet otrok živiva le še dva -
božični mir svetlika se z zaves,
kot da bi Jezušček pod smreko spančkal.

Spogledamo se s svežim nasmehljajem,
ker Jezušček še zmeraj v jaslih spi
in Takega Ga bomo vekomaj
ljubili - večno hoče Človek biti!

In kar je teh decembrskih spominov
nesmrtnih, vzel jih bom na pot v Nebo.
In če je Tam od smrek dišeč kamin,
pri njem se bomo veselili znova.

Simeonov zaklad

LOJZE KOZAR ml.

Ponoči ni bilo varno potovati, vendar se trgovec Simeon ni bal. Celo rad je potoval ponoči, da je lahko v miru premišljeval in računal. Za vsak primer pa je imel med gubami obleke skrito kratko bodalo. Skrite pa je imel tudi zlatnike, ki jih je v Jeruzalemu pri bogatih ljudeh dobil za preproge.

»Vsaj petkrat bom moral še kupiti in potem prodati preproge, da bo dovolj za voz in konje. Seveda, če mi bo Vsemogočni naklonil tako srečo kakor danes. In potem bodo Betlehemčani strmeli: 'Poglejte, tam se pelje trgovec Simeon, božji ljubljeneček', in bodo mnogi zeleni od zavisti. Seveda, Bog se ne bo sklonil h grešnikom, da bi jih dvignil iz siromaštva. Bog ima rad mene, trgovca Simeona, zato mi pomaga, da se množi moje premoženje.«

Osel, na katerem je jezdil trgovec Simeon, je nenadoma obstal. Trgovec je z desnico segel po bodalu.

»Da ni kakšen razbojnik v bližini! Sedaj ob popisovanju se klatijo vsemogoči ljudje po deželi. Kaj pa je to? Kaj to žari nad Betlehemom?« Simeon je začudeno strmel proti domačemu mestu. Vsenaokrog je bila tema, le nad mestom se je razlivala nenavadna svetloba.

»Luna še ni vzšla, ogenj tudi ne sveti tako.«

Trgovec Simeon je pognal osla, da bi bil čimprej doma. Bolj ko se je bližal mestu, bolj je svetloba izginjala. Jezdil je mimo betlehemskih hiš in ni opazil nič posebnega.

»Saj ni bilo nobene svetlobe, le zdelo se mi je tako. Mor-da so na dvorišču kakšnega gostišča zakurili velik ogenj.«

Osel je zavil na domače dvorišče. Simeon je razjahal in se ozrl po hiši. »Nobena luč več ne gori, seveda, vsi že spijo, žena, otroci, služabniki. A kmalu bom sezidal novo hišo, večjo, lepšo, ki bo vso noč razsvetljena. Oljenke bodo gorele v lepo opremljenih sobah in bakle bodo razsvetljevale dvorišče. Ko se je Simeon obrnil proti hiši sosedu Nahuma, ga je čudno spreletelo.

»Luč v hiši? Pa pri Nahumu, revnem pastirju, ki še kruha nima zmeraj! Ampak ta luč! Ta svetloba ni od sa-jaste oljenke.«

Trgovec Simon že dolgo časa ni bil pri sosedu Nahumu, le kaj bi pri njem, revežu. Zdaj pa ga je nenavadna svetloba tako privlačevala, da je potrkal na Nahumova vrata.

»Kdo trga tako pozno?« se je čez nekaj časa zaslišal glas iz nizke, majhne hiše. »Jaz sem, trgovec Simeon.«

In že so se odprla vrata in pastir Nahum je povabil Simeona, naj vstopi. V sobi so na tleh, zaviti v odeje, spali otroci.

»Ne zameri, sosed, luč sem videl pri tebi. Stopil sem k tebi, da vidim, kakšna je ta luč, saj oljenka gotovo ni.«

»To je moja luč,« je rekel Nahum in pokazal speče otroke. Stiskali so se drug k drugemu, z njihovih obrazov

je odsevala topla luč, kakor da sanjajo o nebeški sreči.

»Ne, ne, svetlobo daje druga luč,« je nemirno odvrnil trgovec in se oziral po majhnem prostoru. Pogled mu je obstal v zidni vdolbini. Oči so mu zasijale. »Zlata verižica! To, to razsvetljuje tvojo hišo. Toda, kje si jo dobil?«

»Ah verižica? To mi bo le lep spomin na novorojenega kralja, na Mesija. Njegova mati mi je podarila to verižico. Saj je tudi sama revna, ima pa dobro srce in je delila vse, kar so ji darovali trije bogati obiskovalci.«

»Novorojeni kralj? Mesija? In kje je, v čigavi hiši?«

»Saj sploh ni v hiši, zatekli so se v hlev sredi polja.«

Trgovec Simeon se ni niti poslovil, hitel je iz mesta, da bi čimprej videl novorojenega kralja in njegovo mater.

»Le čemu sem se tako dolgo mudil v Jeruzalemu. Moral bi biti doma, moral bi povabiti mater z otrokom k sebi, sedaj pa so ti zanikrni pastirji dobili zlato. Morda pa ni vsega razdelila. Gotovo ga ima veliko. Seveda, mati novorojenega kralja! Pa še bogati ljudje so jo obdarovali. Ni še vse izgubljeno, samo pohiteti moram.«

Noč je bila temna in Simeon se je spotikal ob kamne, padal, pa spet hitel dalje. Nekajkrat je zašel s prave poti, a končno je le ves zasopel in obtolčen prihitel pred hlev, o katerem je govoril Nahum.

Simeon se je skoraj zaletel v nekega moža, ki je pred hlevom oslu privezoval sedlo. Prestrašil se je moža, še bolj pa misli, da ga je nekdo prehitel. Tedaj je iz hleva stopila mati z otrokom v naročju. Ožarjala ju je blaga, čudežna svetloba.

»Jaz, jaz, sem trgovec Simeon. Iščem novorojenega kralja, oziroma njegovo mater, pravzaprav rad bi ... videl sem pri pastirju Nahumu...« Ves zmeden je bil trgovec in toliko, da ni naravnost povedal, da bi rad dobil zlato. »Kdorkoli si in karkoli želiš, midva z Marijo morava takoj na pot, zato naju ne zadržuj,« je rekel mož ob oslu in zavezal še zadnji jermen.

»No, Jožef, tako odgnati ga tudi ne moreva,« je rekla Marija in prijazno pogledala trgovca.

»Ostanita pri meni, kaj bi hodila po svetu, pa še ponoči in z majhnim otrokom. Imam veliko hišo in vaju vabim k sebi.«

»Hvala, dobri mož,« je rekla Marija. »Vendar midva ne smeva ostati tukaj. Zaradi otroka morava takoj na pot. A povej, kaj naj ti dam, ker si naju povabil k sebi.« Trgovec Simeon bi najraje rekel, naj mu da vsaj kakšno zlato verižico, pa mu topla luč v Ma-

rijinih očeh ni dala izgovoriti teh besed. »Rad bi imel kak spomin na tvojega otroka.«

Tedaj je Marija odgrnila plašč, s katerim je bil pokrit otrok v njenem naročju in rekla: »Poglej mojega otroka. Njegov nasmeh naj ti bo najdragocenejši spomin.« Simeon se je približal otroku. Blag nasmeh je počival na njegovih ustnicah. Oči so svetlo sijale, nekaj nadzemeljskega je odsevalo v njih.

»To, to je ... to je Mesija!« je vzkliknil Simeon in zdrsnil na kolena. Marija mu je položila roko na glavo in rekla:

»Simeon, pojdi domov, ohrani v svojem srcu najlepši spomin in Vsemogočni naj te blagoslovi.«

Sveta Družina je odpotovala proti Egiptu, trgovec Simeon pa je kakor v sanjah hodil proti domu. Dobil je najdragocenejši zaklad. V njegovem srcu je zagorela neugasljiva luč.

»Kaj mi mar zlatniki, kaj mi mar nova razsvetljena hiša, kaj mi mar zlata verižica! Takoj jutri bom zlatnike razdelil sosedu Nahumu in drugim siromakom. Saj jih ne potrebujem. Srečal sem Božjega Sina, obsijala me je njegova luč, Božji mir je napolnil moje srce. Zdaj sem neizmerno srečen in ničesar več ne potrebujem.«

Drašev božič

LOJZE KOZAR

Draš, mislim, da bi bilo za danes dovolj. Ura je že osem.«

»Zakaj dovolj? Me mečeš ven? Mene mečeš ven, ki sem ti toliko denarja znosil sem?«

»Si, si, Draš, res si znosil. Naredil si mi pa še več škode, ko si zadeval ob vsakega gosta in vsakega oblajal, da so zaporedoma zapuščali mojo gostilno.«

»Na nikogar nisem lajal, saj nisem pes. Sem k tebi sem zahajal, ker sva prijatelja.«

»Bila sva prijateja, dokler se nisi zapil.«

»Jaz, da sem se zapil? S čim ne-

ki bi se zapil! S to tvojo kislico, ki ji praviš vino. Dva škafa tvoje pijače ni dovolj, da bi se človek opijanal. Seveda, ker vedno toliko vode doliješ, kolikor pijače postaviš na mizo.«

»Ne govori neumnosti. Raje pojdi domov, saj je danes vsak pošten človek doma.«

»Hočeš reči, da jaz nisem pošten človek, kaj?«

»Ti o sebi sam najbolje veš. Zdaj bi pa rad gostilno zaprl, ker je nocoj sveta noč.«

»Kakšna sveta noč! Taka je kot vse druge. Mrzla, megljena, ljudje pa so prav tako volkovi drug na drugega kakor vse druge noči. Tudi ti, ki v svoji

bogatiji preziraš vse, ki niso toliko prislužili kakor ti. Ker ne znajo tako goljufati kakor ti.«

»Tvojega čvekanja ti ne zamerim. Ti pa tudi ne odhajaj z jezo. Sveti večer je in potrpiva drug z drugim.«

»Sveti večer, sveti večer! Misliš, da se boš s tem enim večerom odkupil za vse druge celega leta? In kakšen je ta tvoj sveti večer, ko me iz tople sobe mečeš ven v sneg in mraz.«

»Nikamor te ne mečem, saj imaš tudi ti dom. Imaš ženo, imaš otroka. Tam je noč in vedno tvoje mesto.«

Draš je še nekaj motovilil po sobi, nato se je le opotekel proti vratom. Odšel je v noč in momljal:

»Zdaj mi bo krčmar dopovedoval, kje je moje mesto. Imam ženo, imam otroka, seveda ju imam, pa moram biti zato privezan nanju? Saj jima nič ne manjka.« Sredi vasi je šel mimo nizke hiše in videl skozi okno moža in ženo svojih let sredi četvero otrok, ki so strmeli v preproste jaslice pod božičnim drevesom. Vsi so na ves glas prepevali božično pesem in Draša je petje vznemirilo. Le kdo more v tem neumnem svetu še prepevati? Pa še ti, ki so jim otroci komaj za silo oblečeni. Če to ni bedasto. Začel je prepevati, toda njegov glas se

nikakor ni hotel ujeti s tistimi pred jaslicami, kar ga je raztogotilo, da je s pestjo udaril po steklu, ki se je sesulo v črepinje. Glasovi so utihnil, kot bi odrezal in vse glave so se obrnile proti Drašu, ki je čakal, da bo kdo prišel ven in ga ozmerjal. Toda oče v sobi je samo zamahnil z roko in začel peti dalje. Drug za drugim so mu pritegnili še otroci in peli, kakor da se ni zgodilo prav nič. Draš je stal in čakal. Postajal je vse bolj nestrpen in med presledkom med kiticami se je zadr:

»Ali pride kdo ven ali ne? Se zganete, če vam bom zažgal hišo?« Jože, hišni gospodar, se je dvignil od mize in se napotil k vratom. Žena je nekaj vzklila, česar pa Draš ni razumel, toda Jože je samo zamahnil z roko v znamenje, naj bodo brez skrbi. Komaj je stopil na prag, ga je Draš nadrl:

»Si gluhi in nisi slišal? Okno sem ti razbil.«

»Se ti je ponesrečilo?«

»Nič se mi ni ponesrečilo. Nalašč sem ga razbil.«

»Nič hudega. Saj ni dosti vredno. Steklo je majhno in ga bomo že dali popraviti. Zunaj je mraz, če se ti zdi, stopi malo k nam. Sveti večer je in prepevamo, dokler se ne bomo odpravili k polnočnici.«

»Kaj pa steklo?«

»Notranje je celo in nam ne bo nič hudega.«

»Nič hudega, kakor da je na tem norem svetu sploh kaj dobrega.«

»Nam pravzaprav nič ne manjka.«

»Tebi, da ne manjka? Pa si med najrevnejšimi v vasi. Nekaj ti manjka v glavi.«

»Mogoče, zato pa imam in vsi morajo več v srcu.«

Draš se je odlepil od zidu in stopil proti domu, Jože je še zaklical za njim:

»Pa vesele božične praznike ti želim. Pa vsem tvojim!«

Kratka pot do doma je Draša skoraj čisto streznila, saj je bil samo toliko vinjen, da bi se rad z nekom kregal, toda po neuspehu s krčmarjem in Jožetom je ta nora želja nekam splahnela in ni si mogel jasno predstavljati, kako se bo obnašal doma. V temi je na pragu zadel ob nekaj. Potipal je in ugotovil, da je njegov šestletni sinek.

»Kaj delaš zunaj, Drejči, v tem mrazu? Te je mama napodila iz hiše?«

»Ne. Rad bi nekam šel.«

»Kam bi rad šel?«

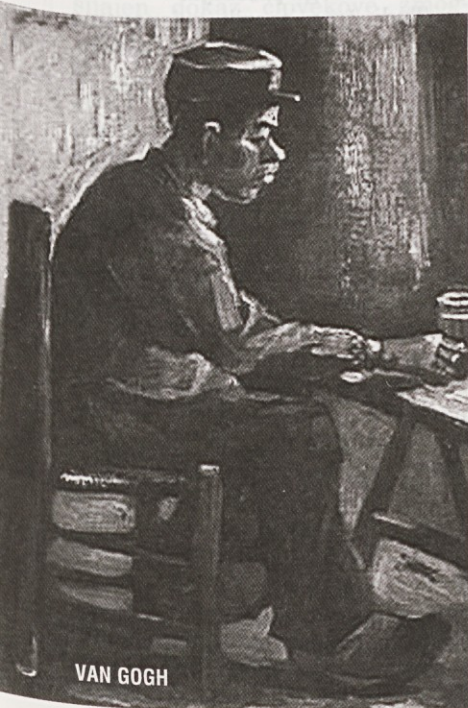
»Kamorkoli. Nekam, kjer je lepše.«

»Pri nas ni lepo?« Deček je samo zmajal z glavo.

»Kje pa je mama?«

»Spi.«

Draš je vzel Drejčka na roke, kar ni storil že nekaj let in ga odnesel v sobo, ki je bila temna in hladna. Prižgal je luč in videl, da žena spi naslonjena na mizo, na kateri je nekaj v šopek zvezanih jelovih vejic na katere je naslonjena slika jaslic. Sveča poleg je že dogorela do kraja in davno ugasnila. Pred ženino glavo pa je bila steklenica vina izpraznjena do polovice in Drašu je bilo jasno: žena se je napila. Nikoli doslej še ni pila in je alkoholno pijačo kdaj kdaj samo pokusila. Draša je spreletelo, kakor da se je pred njim odprl prepad. Spomnil se je, kako so bili

srečni še pred dvema letoma, potem se je pa začel opijati vedno bolj in bolj, prepri so se vrstili, najprej samo, ko je prišel domov pijan, potem pa so se začeli že zjutraj, vedno hujši, vedno bolj grobi in krivični. Nekaj se je v njem zlomilo, ko je hotel najprej suniti ženo s stola, potem ga je pa premagalo sočutje in je sinku šepnil.

»Mama spi. Spraviva jo na posteljo.«

Z lahkoto si je dvignil ženo v naročje, saj je bila drobna od hudega, ki ga je morala prenašati že dolgi dve leti in jo je rahlo, kakor otroka, položil na zemljo, jo odel in sedel k njej.

»Sezuj se, Drejči. Posteljem ti poleg mame. Jaz bom pa zakuril, da bo mami toplo, ko se zbudi. Lepo se nspi, sinek. Jutri se boš lepo oblekel in skupaj bomo šli k maši, saj je jutri božič.«

Drejči ni razumel ničesar. Zakaj se ata ne dere? In zakaj mama tako trdno spi? Samo čutil je, da je zdaj nekako drugače pri njih, lepše, srečnejše. Potem mu ne bo treba nikamor od doma.

Okrog enajste se je žena zbudila. Bila je tako zmedena in imela je tako težko glavo, da se nikakor ni mogla spomniti, kaj se je ta večer zgodilo. V sobi je bilo toplo in v peči je brbotal ogenj, ob postelji pa je sedel Draš, spokojen in miren, da ji je bil nekako tuj in daleč, kakor da se je vrnila nekaj let nazaj.

»Spi, Rozina. Kar spi dalje. Do jutra je še daleč. Te bom zbudil, ko bo čas iti k maši. Jutri bomo zopet šli skupaj, kakor nekoč davno.«

Rozina bi rada nekaj rekla, se opravičila za svojo pijanost, pa jo je Draš prekinil:

»Nič ne govori, Rozina. Vem, napila si se od gorja in obupa. To je

bilo pri tebi prvič in zadnjič. Pri meni je bilo zadnjič. Tako sem sklenil in z Božjo in tvojo pomočjo bom svoj sklep držal.«

Rozina je tiho zajokala in kmalu zopet zaspala.

Naslednjega dne so vsi trije šli k božični maši. Drašu je bilo nekoliko nerodno, toda delal se je sproščenega in posrečilo se mu je napraviti popolnoma naraven vtis.

Ko se je pred cerkvijo srečal z Jožetom, je brez vidne zadrege stopil k njemu in glasno, da so lahko vsi okrog slišali rekel:

»Jože, oprostite za sinoči. Imel sem nekoliko pretrdo roko. Steklo bom plačal in vse stroške popravila. Namesto včeraj ti sedaj želim srečne božične praznike.«

»Vse skupaj ni besede vredno, Draš. Če pa hočeš, ti pa prinesem račun. In še enkrat vesele božične praznike!«

Nameni Apostolata molitve

ZA DECEMBER

SPLOŠNI: *Da bi se širilo vedno globlje razumevanje dostojanstva moškega in ženske v skladu s Stvarnikovim načrtom.*

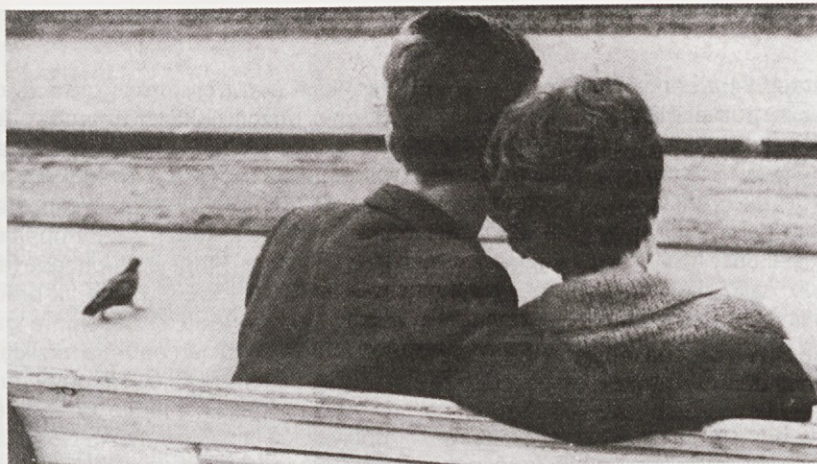
Po svoji poklicanosti je človek najodličnejše bitje vesolja, lahko pa postane najbolj zavrženo in ničvredno bitje, če zlorabi svojo svobodo. Psalm 8 takole razmišlja: *»Kaj je človek, da se ga spominjaš, sin človekov, da ga obiskuješ? Naredil si ga malo nižjega od Boga, s slavo in častjo si ga ovenčal.«* Bistvo človekovega dostojanstva temelji ravno na tem, da izhaja iz Boga. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da pojem človek vključuje oba, moškega in žensko. *»Bog je ustvaril človeka po svoji podobi, po Božji podobi ga je ustvaril, moškega in žensko je ustvaril«* (1 Mz 1,27). Tako želi Bog že na prvih straneh Svetega pisma poudariti, da je

človek odsev večnega duhovnega obličja Boga samega, odsev v telesu in času. In to dostojanstvo se v enaki meri zrcali tako v moškem kot v ženski. Razlike med njima ne morejo in ne smejo nikdar zmanjšati ali okrniti njune enakovrednosti in ju družbeno ali versko diskriminirati. Že Splošna deklaracija o človekovih pravicah

iz leta 1948 svečano izjavlja, da se te nanašajo na vse ljudi, ne glede na spol. Sramotno je, da ženske še vedno trpijo krivice na področju medosebnih odnosov, družine, zaposlitve, gospodarskega, političnega ali verskega položaja.

Tudi če v teoriji priznavamo enake pravice moškim in ženskam, vemo, da je na tem področju še mnogo nerešenih vprašanj. Zavedamo se vzvišenosti svojega položaja Božjih otrok, obenem pa boleče občutimo zlorabo tega dostojanstva v vsakdanjem življenju. Naša dolžnost je, da molimo za Božjo pomoč in si z vsemi močmi prizadevamo odpraviti krivice. V zadnjih letih je grozovito narasel obseg tako imenovanega domačega nasilja. Amnesty International navaja v svojem poročilu iz leta 2004, da vsaka tretja ženska na svetu postane žrtev nasilja, telesnega ali duševnega; pri 70% umorjenih žensk je storilec njihov mož; v ZDA je vsakih 5 sekund pretepena ena ženska. Taka žalostna statistika gotovo nasprotuje Božjim načrtom in nas ne sme pustiti neprižadete. Bog je stvarstvo izročil moškemu in ženski, da si ga podvr-

žeta, ga počlovečita ter v njem živita povezana v ljubezni in spoštovanju.

MISIJONSKI: *Da bi iskanje Boga in žeja po resnici vsakega človeka pripeljala do srečanja z Bogom.*

Ustvarjeni smo tako, da po naravi iščemo resnico. Toda to ni lahko, ker smo zaradi izvirnega greha vedno v skušnjavi, da pogled obrnemo od živega in resničnega Boga in ga naravnamo na razne malike in da zamenjamo resnico o Bogu za laž (Rim 1,25). Večkrat se predajamo relativizmu in skepticizmu. Razvoj znanosti in tehnologije je sicer sijajen dokaz človekove zmogljivosti in vztrajnosti, a ne daje odgovorov na bistvena religiozna vprašanja o smislu življenja; v globinah našega srca ostaja tudi hrepenenje po absolutni resnici.

Kristus, »podoba nevidnega Boga« (Kol 1,15), je naša »pot, resnica in življenje« (Jn 14,6). On nam nudi najpopolnejši odgovor; o tem je bilo rečeno na 2. vatikanskem koncilu: »*Skrivnost človeka je zares razjasnjena samo s skrivnostjo učlovečene Besede.*« Kristus nam je odkril Očeta in Očetovo ljubezen. Kristusova luč sije tudi v njegovi Cerkvi, ki jo pošilja oznanjat evangelij vsemu svetu (Mr 16,15). V vsaki dobi je njena dolžnost, da odkriva znamenja časov in jih razlaga v luči evangelija; vsaki generaciji na njej primeren način odkriva smisel življenja in razlaga, kako je naše prihodnje življenje odvisno od sedanjega.

N. G.

SLOVENSKI: *Da bi se mladoporočenci in duhovniki, ki jih poročajo, zavedali, kako važna je priprava na zakon.*

Ze kar dolgočasno postaja govoriti ali pisati o današnji krizi zakona. Kje pa iskati razloge za to krizo? Eden od glavnih je, da mladi, ki v zakon stopajo, na vse, kar jih čaka, sploh niso ali pa niso dovolj pripravljeni. Izkušnja nekaterih duhovnikov dokazuje, da mladi, ki so se na skupno življenje v bodoči družini pripravili, mnogo uspešneje rešujejo zakonske težave, ki jih doletevajo, kot pa tisti, katerih priprava je bila površna ali nikakršna.

Pripravo na zakon priporoča koncil in mnogi poznejši cerkveni dokumenti. O njeni potrebi govori Katekizem KC, prav posebej pa jo priporoča Plenarni zbor CS. Obstaja tudi priročnik Šola za zakon.

Daljna priprava na zakon se začne že v domači družini, kjer otrok doživlja srečo in ljubezen ob očetu in materi. Nadaljuje se v župnijskem verouku, ki mladim odkriva možnost poklicnosti v zakonski ali samski stan. Bližnja priprava mora opozoriti mlade na razliknost moškega in ženske in usklajevanje le-te, na sposobnost medsebojnega pogovora tudi o najbolj osebnih stvareh, na naravo telesne in duhovne ljubezni, na odnos do obojnih staršev, na sprejem otrok in njihovo vzgojo, ne nazadnje na pogled na vero in življenje po njej.

Priporočimo Sveti družini naše bodoče družine.

p. Franc Cerar

SVETNIK V MESECU

FRANČIŠEK KSAVERIJ, zavetnik misijonov

1506 – 1552

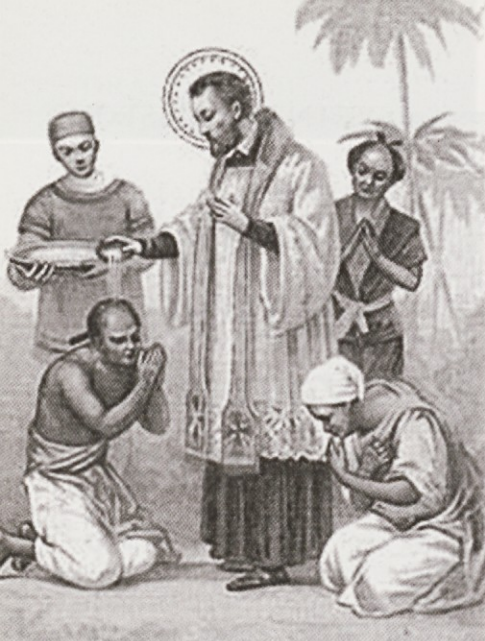
3. december

Mladi doktor filozofije in profesor na slavni pariški univerzi Sorboni, Španec Frančišek Ksaverij, je imel pred seboj sijajno kariero. Srečanje s človekom, ki je evangelij vzel zares - to je bil njegov baskovski rojak Ignacij Lojolski - je njegovo življenjsko pot povsem obrnilo. Pustil je iskanje lastne slave in je svoje talente dal na razpolago Bogu. Odpovedal se je profesuri, zapustil Evropo in postal misijonar, največji misijonar v zgodovini Cerkve. Skupaj s sv. Terezijo iz Lisieuxa ga častimo kot zavetnika katoliških misijonarjev.

Priimek Ksaverij je Frančišek dobil po gradu Xavier blizu mesta

Pamplona, kjer se je rodil leta 1506. Njegov oče je bil predsednik Kraljevega sveta v Navari, državi med Pireneji in reko Ebro. Ko je bilo Frančišku pet let, je kralj Ferdinand Navaro pridružil Španiji. V bojih za samostojnost Navare je bil oče ubit, grad Xavier pa so porušili zmagovalci. Frančišek

je moral materi obljubiti, da ne bo vojak. Šel je študirat v Pariz in ko mu je bilo 24 let, je postal doktor in profesor. Tedaj se je srečal z rojakom Ignacijem Lojolskim. Ta mu je pogosto ponavljal Jezusove besede: »Kaj pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?« Francišek se je zamislil in uvidel je, da ima Ignacij prav. Kakor je bil prej ves predan knjigam in študiju, se je zdaj brez polovičarstva predal Kristusu. Bil je med tistimi sedmimi mladimi možmi, ki so se 5. avgusta

leta 1534 v cerkvi na Montmartru v Parizu posvetili Bogu in s tem položili temelje Družbi Jezusovi.

Leta 1540, ko je bil red že potrjen in je bil Francišek že duhovnik, je portugalski dvor prosil papeža, da bi poslal šest misijonarjev v jugovzhodno Azijo. Papež je poslal jezuite, ki jih je vodil Francišek Ksaverij. Ladjica, s katero je potoval, je izplula iz Lizbone 7. aprila 1541 in pristala na zahodni obali Indije 6. maja 1542.

Tam ga je čakalo strašno razočaranje: videl je, da se krščanski Portugalci obnašajo ne samo nekrščansko, ampak tudi nečloveško. Zato je najprej začel spreobračati nje, šele potem je začel z misijonskim delom med domačini. Znal se je vživeti v njihovo miselnost, naučil se je njihovega jezika. K njim je prišel kot služabnik, zato so mu zaupali. Na jugu Indije je v enem mesecu krstil 10.000 ljudi. Odšel je misijonarit na Malajski polotok, na Moluške otoke. Samostanske postojanke, ki jih je bil ustanovil, je zaupal sodelavcem, sam pa je šel dalje. Leta 1547 je prišel na Japonsko. Ko se je predstavil kot oznanjevalec prave vere, so mu Japonci rekli, da to ne more biti

res, kajti če bi bilo tako, bi to vero gotovo poznali Kitajci. Francišek je uvidel: na Japonskem ne bo imel uspeha, če si prej ne pridobi učenec na Kitajskem. Kljub temu, da je bila dežela tedaj za Evropejce zaprta, si je Francišek prizadeval priti tja. Leta 1552 je bil že tik pred vrati Kitajske, toda 2. decembra ga je na otoku Sancian pobrala mrzlica, ko je imel komaj 46 let. Njegovo truplo so prepeljali v Indijo in zadnje počivališče je našlo v mestu Goa. Za svetnika je bil razglašen leta 1622.

V tistem času je bil Francišek Ksaverij zelo češčen svetnik po vsem katoliškem svetu in tudi pri nas, o čemer priča zelo lepa, njemu posvečena kapela v cerkvi sv. Jakoba v Ljubljani, še bolj pa romarska cerkev sv. Frančiška na Stražah pri Radmirju.

Sv. Francišek Ksaverij je krstni zavetnik mnogih, ki jim je ime Franc, Francelj ali Frančiška, Francka, Fanči. Kot krstno ime Ksaver, Ksaverij, Ksaverija se uporablja tudi njegov priimek.

Silvester Čuk

POROŠTVO PRIHODNJE SLAVE

Kard. CHRISTOPH SCHÖNBORN

Pri obhajanju evharistije se obrača pogled vernikov ne le nazaj k začetkom, k dvorani zadnje večerje, k noči, v kateri je Gospod postavil spomin svojega trpljenja in svojega vstajenja in ga zaupal svoji Cerkvi. Pri zadnji večerji je Gospod sam gledal v prihodnost, ne le v čas, ko bodo njegovi učenci »to« delali v njegov »spomin«, kar jim je naročil, temveč preko tega »do tistega dne, ko bom z vami pil novega (od sadu vinske trte) v kraljestvu svojega Očeta« (Mt 26,29; KKK 1403).

Vevharistiji se ne ponavzočujeta samo Jezusova smrt in vstajenje, temveč tudi njegov ponovni prihod v slavi. Njegov prihod v zakramentu anticipira njegov bodoči prihod (KKK 331,671). On prihaja realno in resnično, četudi je njegova navzočnost zastrta, njegov prihod skrit (KKK 1404).

Občutek za to naravnost evharističnega slavlja na prihodnjo Kristusovo slavo je danes pač

pogosto premalo razvit. In vendar je eden bistvenih vidikov evharistije, da je »poroštvo prihodnje slave«, da se v njej že spušča nebo na zemljo, zemeljska Cerkev pa se odpira k nebeški domovini. Da zbudimo ta občutek, naj nam pomagajo tale opozorila:

Prva Cerkev je imela živo zavest za »eshatološko« dimenzijo Cerkve. Medtem ko so Judje povsod molili svoje molitve tako, da so bili obrnjeni proti Jeruzalemu, so kristjani molili od samega začetka proti vzhodu, v smeri vzhajajočega sonca, ki je zanje bilo simbol Kristusovega ponovnega prihoda. Sinagoge (shodnice) so zidali v smeri Jeruzalema, cerkve proti vzhodu. Beseda »orientacija« (t.j. orientiranost proti vzhodu) prihaja od tod. Danes smo »zgubili orientacijo«, ne zavedamo se več tako jasno, da v evharističnem slavlju gremo naproti Kristusu, prihajajočemu Gospodu. Cela stoletja so ljudstvo in duhovniki skupno molili v smeri proti vzhodu. Prav zaradi II. vatikanskega koncila nam je ta misel znova blizu: Cerkev je potujoče Božje ljudstvo. Njegov cilj je dovršeno Božje kraljestvo. V molitvi in obhajanju evharistije je na poti tja. Zato je lep izraz tega skupnega romanja, če verniki skupaj z duhovnikom molijo v smeri proti vzhodu in »gredo naproti Kristusu«. »Stara« smer obhajanja ni bila odvrnitev duhovnika od vernikov, temveč skupna usmeritev h Gospodu. Dobro je, da te oblike ne pozabimo popolnoma.

Toda tudi danes najbolj običajna oblika obhajanja »v smeri proti ljudstvu« nas lahko spominja na Gospodov prihod. Saj koncil uči, da duhovnik deluje »namesto Kristusa« (in persona Christi). Po zakramentalnem posvečenju predstavlja duhovnik v evharističnem slavlju Kristusa, ki v svoji besedi in zakramentu prihaja naproti vernikom.

Tako imata obe »smeri obhajanja« svojo upravičenost in svoj globoki smisel.

Odločilno je le, da se znova in globoko zavemo, da v evharističnem slavlju veličastvo nebes, vsi

angeli in svetniki, že zdaj obhajajo z nami, ker Kristus prihaja v našo sredino. Bolj dostojanstveno, slovesno liturgično oblačilo je znamenje in izraz za to nam podarjeno veličastvo.

Tako ni nič čudnega, da se že od časa apostolov prav pri obhajanju evharistije oglašajo veliko hrepenenje in postaja molitveni vzklík: »Maranatha« (1 Kor 16, 22), Pridi, Gospod Jezus« (Raz 22,20).

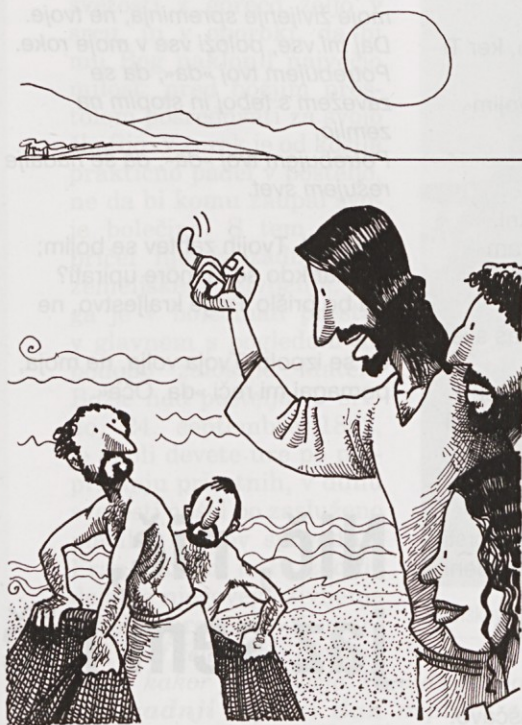
Cerkev ve, da že zdaj Gospod prihaja v svoji evharistiji in da je tukaj, sredi med nami. Vendar je ta navzočnost zastrta. Zaradi tega obhajamo evharistijo »pričakujoč blaženo upanje in prihod našega Odrašenika, Jezusa Kristusa«, in prosimo, da bi v njegovem kraljestvu vsi skupaj in vekomaj uživali božjo slavo. (KKC 1404)

Iz Nedelje

TUDI NA CESTI LAHKO MOLITE

POMAGAJ MI REČI »DA«

MICHEL QUOIST – Prevedla METKA MIZERIT

večkrat beži pred njim, ker ve, da če ga Bog »ujame«, bo pričakoval od njega popolno in brezpogojno predajo. Bog ga bo preganjal toliko časa, da bo od njega prejel tisti »da«, ki bo pobožanstvil njegovo življenje.

Angel je vstopil pri njej in rekel: »Veseli se, milosti polna. Gospod je s teboj!« Pri teh besedah se je vznemirila in premišljevala, kaj naj pomeni ta pozdrav. Angel pa ji je rekel: »Ne boj se, Marija, kajti našla si milost pri Bogu. Spočela boš in rodila Sina, ki mu daj ime Jezus. Ta bo velik in se bo imenoval Sin Najvišjega ... Bogu namreč ni nič nemogoče!« Marija pa je rekla: »Glej dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!« (Lk 1,28-29)

Zaznamovan z veseljem prvega darovanja se kristjan ne more obrniti nazaj. Njegova rahločutnost mu je pomagala premostiti začetne težave. Napreduje, ko ga »drugi« porivajo; njihove zahteve so vedno bolj neznosne. Tedaj se Bog jasno razodene. Prosi, naj ga človek sprejme, ne v kakem skrivnem koticu srca. Zahteva celega človeka in vse njegovo delo. Kristjan, ki je spoznal Gospoda,

Bojim se izreči »da«.
Kam me boš odpeljal?
Bojim se potegniti najdaljšo
slamico,
bojim se podpisati bel list;
bojim se izreči »da«, ki bo prinesel
posledice.

Kljub vsemu ne morem živeti v miru.
Ti mi slediš im me obkoljuješ z vseh
strani.
Iščem ropot, ker se bojim, da bi Te
slišal;
ampak Ti se neopazno pojaviš v
najkrajši tišini.
Jaz spremenim smer poti, kadar Te
vidim, da prihajaš,
vendar Ti me pričakuješ na vsaki
novi stezi.
Kam se bom skril? Povsod Te
najdem. Pred tabo ni mogoče
pobegniti!

Bojim se izreči »da« Gospod.
Bojim se, da bi Ti podal roko, ker Ti
jo boš obdržal.
Bojim se, da bi se srečal s tvojim
pogledom: očarljiv si.
Bojim se tvojih zahtev; Ti si
ljubosumen Bog.
Obkoljen sem in rad bi se skril.
Jetnik sem, vendar se prepiram
in borim, čeprav vem, da bom
poražen.
Gospod, Ti si močnejši; vladaš svet
in mi ga odteguješ.
Kadar stegnem roko, da bi prijel
kako osebo ali stvar, se vse razblini
pred mojimi očmi.
Ni prijetno, da ne moreš ničesar
vzeti zase:
če odtrgam rožo, mi uvene med prsti;
če se zakrohutam, mi smeh zledeni
na ustnicah;
če zaplešem valček, postanem
zasopel in živčen.
Vse se mi zdi prazno, votlo.
Ti si okrog mene napravil puščavo.
Lačen sem,
žejen sem
in svet me ne more nasitiiti.
Vendar, Gospod, saj sem Te ljubil!
Kaj je torej, kaj sem Ti storil?
Saj sem delal zate in sem se Ti
daroval.
Oh, veliki strašni Bog, kaj še hočeš?

*Dragi sin, več hočem od tebe in od
sveta.*

*Prej si mi dal svoje delo, to mi ne
služi.
Ti si me povabil, naj ga blagoslovim,
naj ga podprem; hotel si, da se
zanimam za tvoje delo.
Vendar, sin moj, ti si zamenjal
pravila igre.
Videl sem tvojo dobro voljo in sem ti
sledil z očmi.
Sedaj hočem več:
Ne da uresničiš svoje zamisli,
ampak da izpolniš voljo nebeškega
Očeta.
Sin moj, reci »da«.
Potrebujem tvoj »da«, kakor sem
nekoč potreboval Marijinega, da
sem prišel na svet.
Jaz se moram vtakniti v tvoje delo,
vstopiti v tvojo družino,
v tvoj okraj.
Jaz in ne ti.
Ker je moj pogled prodoren, ne tvoj,
moja beseda privlači, ne tvoja,
moje življenje spreminja, ne tvoje.
Daj mi vse, položi vse v moje roke.
Potrebujem tvoj »da«, da se
zavežem s teboj in stopim na
zemljo.
Potrebujem tvoj »da«, da še nadalje
rešujem svet.*

Gospod, Tvojih zahtev se bojim;
vendar kdo se Ti more upirati?
Da bo prišlo Tvoje kraljestvo, ne
moje;
da se izpolni Tvoja volja, ne moja,
pomagaj mi reči »da, Oče«.

Nič, nič, jaz sem nič

Kako malo pozna človek
samega sebe. Čeprav
opravlja spraševanje vesti,
mu to redno ne odkrije njegove
revščine. Človek ni ponižen, vedno
dobro misli o sebi.
V prvih časih spreobrnjenja, predaje
samega sebe drugim, kristjan
napreduje. Nemogoče je, da si ne
bi pripisoval zaslug za dobra dela.
Šele ko bo spoznal, da sam ne

zmore ničesar, tedaj bo Bog lahko
naredil vse.

Ko človek zasenči svojo osebo
pred svojimi brati, sprejme Boga
in luč, ki vdere v njegovo dušo in
ga razsvetli. To je milost, ki mu jo
podeli Gospod; brez nje ne bi nikoli
spoznal Božje veličine in človekove
majhnosti. Tega ne smemo nikoli
pozabiti.

**Jaz sem trta, vi mladike. Kdor živi
v meni in jaz v njem, rodi obilo
sadu, kajti brez mene ne morete
ničesar storiti. (Jn 15,5)
Resnično resnično vam povem;
kdor veruje vame, bo dela, ki jih
opravljam, opravljal tudi sam in
še večja bo opravljal, ko grem
k Očetu. Karkoli boste prosili v
mojem imenu, bom storil, da se
Oče poveliča v Sinu. (Jn 14, 12-13)**

Gospod, Ti si tako hotel; tukaj sem,
na tleh.
Ne upam se dvigniti, niti pogledati Te.
Nič, jaz sem nič; sedaj to vem.
Gospod. Tvoja luč je strašna in
hotel bi pred njo ubežati.
Odkar sem Te sprejel, si posvetil v
moj šotor, vsak dan me obsije tvoja
svetloba
in v sebi odkrivam, česar nikoli
nisem videl.

Vidim gozd svojih grehov za drevesom, ki mi jih je prej zakrivalo.

Vidim neštete korenine, ki jih ni mogoče izrjavati.

Vidim, da je v meni zapreka, ki mi ne dovoli, da bi se Ti popolnoma predal.

Vidim hudobnega duha, ki napada stene moje trdnjave; imel sem jo za nepremagljivo;

sedaj vidim, da se maje in je na tem, da bo padla.

Vidim svojo nesposobnost, jaz ki sem bil prepričan, da lahko pred Teboj blestim;

vidim, da je vse zmedeno in niti ena mojih kretenj ni čista.

Vidim globino vsake napake pred neskončnostjo tvoje Ljubezni.

Čutim, da sem nesposoben priti do ene same duše z blebetanjem svojih besed in vetrom svojih kretenj.

Vidim, da Duh veje, kjer bi jaz ne deloval in da klije žito, kjer bi jaz ne sejal.

Nič, jaz sem nič; nič ne naredim, sedaj vem.

Gospod, kako vse razjasniš, kako vse razsvetliš.

Ni koticčka v moji duši, ki bi bil v senci; ni ga v mojem življenju.

Kako trd si in nespravljljiv!

Čeprav se hočem obrniti nazaj, me vsega presvetli tvoja luč;

Gospod, pred Teboj se vidim golega in sram me je.

Prej sem razglašal, da sem nevreden grešnik.

To sem govoril, vendar tega nisem čutil.

Pred Teboj sem iskal svoje napake, iz svoje vreče sem komaj stresal majhne izpovedi.

Gospod, sedaj je vse moje bitje na kolenih,

grešnik prosi odpuščanja.

Gospod, hvala za tvojo Luč; brez nje bi se nikoli ne spoznal.

Gospod, dovolj je. Sedaj razumem.

Jaz sem nič,

Ti si vse.

Anton Martin Slomšek MOČAN IN IZZIVALEN ČAS

Marjan Turnšek – Slomškov postulator

(Konec)

KO IZ SMRTI VZKLIJE SVETOST

Končno se je v september izteklo Slomškovo zemeljsko izgozrevanje - 24. septembra 1862 je zaspal v sluhu svetosti z gorečo željo v srcu, in v oporoki, da bi mu Bog naklonil največjo milost: pred božjim prestolom posredovati za svojo škofijo. V torek je od kosila praktično padel v posteljo, ne da bi komu zaupal svoje bolečine. S tem se je pričel njegov zadnji dan zemeljskega življenja, ki ga je v bolečinah prestal v glavnem s pogledom na podobo žalostne Matere Božje nad posteljo. V sredo, 24. septembra 1862, je okoli devete ure po prepričanju prisotnih, v duhu svetosti odšel po zaslužen plačilo. Njegov spovednik Franc Kosar je to zadnje dejanje njegovega življenja takole opredelil: »*Si more kak škof želeti bolj blaženo*

smrt, kakor jo je božja Previdnost podelila škofu Slomšku? Na svoj zadnji rojstni dan napisati oporoko - oporoko, ki je od prve do zadnje vrstice izraz najbolj vzvišene pastirske ljubezni, - v zadnjem letu življenja opraviti milostipolno romanje h grobovom prvakov apostolov v Rim, - v zadnjem mesecu življenja vzeti nase najnapornejšo vizitacijsko pot, - v zadnjem tednu življenja opraviti duhovne vaje in porovati k Materi božji, - na smrtni dan s tako ganljivo vdanostjo v božjo voljo prositi zakramente za umirajoče in jih s takšno pobožnostjo sprejeti, - do zadnjega trenutka vztrajati v molitvi in z veselim vzdihom Mariji 'Prosi za nas!' nastopiti svojo pot v večnost - kateri duhovnik, kateri škof bi si mogel želeti srečnejši konec? Sic moritur justus (Tako umira pravični). Resnično dragocena je v božjih očeh smrt njegovih svetih ...«

Slomškova edina ohranjena slika iz leta 1862

KONEC ENE IN ZAČETEK DRUGE POTI

Ko je Slomšek dokončal svojo pot življenja v sluhu svetosti, se je pričela druga, ki je privedla do tokratne razglasitve novega blaženega.

Celoten dosednji postopek bi mogli razdeliti na tri obdobja: *pripravljalno* (trajalo do leta 1925 - 63 let), *škofijski del* postopka (v Mariboru do leta 1962 - 37 let) in *apostolski del* postopka (do 19.9.1999 - 37 let).

Pripravljalno obdobje (1862-1925).

To obdobje se je pravzaprav začelo, ko je Slomšek še živel in deloval, učil svoje ljudstvo in ga posvečeval. S svojim življenjem je postal v očeh vseh Slovencev kulturni delavec in ekumenski apostol, v očeh vernikov pa svetniška osebnost.

Beatifikacija in Slomšek v zboru svetih

nost. Če je bil v dušah preprostega ljudstva svetniška osebnost, vendar zunanje razmere še niso bile zrele, da bi začeli z uradnim cerkvenim postopkom za priznanje njegove svetosti. Politično-kulturno življenje takratnega avstrijskega cesarstva je bilo silno narodno razgibano in občutljivo. Tako so uradni krogi videli v Slomšku pretiranega slovenskega prenapeteža, brez vsake možnosti za začetek procesa. Tudi mariborske cerkvene oblasti so morale upoštevati te splošne razmere in dobesedno čakati boljših časov. Česar niso napravile cerkvene oblasti, to je postopoma in vztrajno zahtevalo preprosto ljudstvo, ki je bilo vedno prepričano, da je Slomšek svetnik. Kar je telo pod pelom, je izbruhnilo na dan 1912. leta v krogu okoli dr. Antona Korošca, ki je javno zahteval, da je treba za Antona Martina Slomška začeti kanonični proces. Ko je škof Napotnik dobil to vlogo na mizo, je bila pred vrati že prva svetovna vojna, ki je vse načrte prekrizala.

Škofijski del postopka v Mariboru (1925-1962). Za škofom Napotnikom je prišel na lavantinski škofijski sedež bivši tržaški škof dr. Andrej Karlin. Ta je leta 1926 na pobudo skupine duhovnikov pričel postopek in imenoval kanonika dr. Ivana Tomažiča za prvega postulatorja Slomškovega postopka.

Mariborski postopek je tekel pod tremi škofi: dr. Andrejem Karlinom do leta 1933, dr. Ivanom Tomažičem do leta 1949 in dr. Maksimilijanom Držečnikom do leta 1962. Najprej so pričeli z zbiranjem gradiva, na osnovi katerega je dr. Franc Kovačič napisal Slomškov življenjepis. Škofu Karlinu je na škofovskem sedežu sledil njegov pomožni škof Ivan Tomažič. V tem obdobju je nastalo pravo gibanje med ljudmi za Slomškovo razglasitev za blaženega. Na Slomškovih dnevih v Mariboru leta 1936 so verniki zbrali kar 400.000 podpisov (za deset referendumov), s katerimi so prosili papeža za beatifikacijo škofa Antona Martina Slomška. Versko časopisje je prinašalo

Znak in simbol
slovesnosti
razglasitve
božjega
služabnika
Antona Martina
Slomška za
blaženega

veliko zahval za uslišanja na Slomškovo priprošnjo, kar kaže na to, da je bil kandidat za svetnika močno prisoten v duši slovenskega človeka. Za dobrim začetkom, se je delo nekoliko zaustavilo. V zraku je bila že druga svetovna vojna, ki je obračala pozornost vodilnih oseb drugim in ni bila naklonjena Slomšku. Še posebej je okupator uničeval vse Slomškove sledi, saj je dobro vedel, kaj pomeni Slovencem. Zato je pravzaprav kar čudež, kako so se vsi zbrani dokumenti med vojno sploh ohranili. Zaradi hitre izselitve duhovnikov, ki so jih Nemci izgnali, so zaboji z dokumenti obležali na hodnikih cerkvene hiše v Mariboru, ki so jo zasedli uradniki nemške oblasti. Štiri leta so se izogibali tem zabojem, ko so po hodnikih hodili, a nihče ni preveril, kaj je v njih. V primeru, da bi to odkrili, bi gotovo vse uničili. To pa bi po vsej verjetnosti pomenilo tudi konec postopka. Vendar so po vojni našli zaboje nedotaknjene.

Povojno obdobje ni dajalo dobrih upov, da bi postopek hitro nadaljeval. Leta 1949 je umrl škof

Ivan Tomažič, ki je bil duša postopka.

Novi škof dr. Maksimilijan Držečnik je nadaljeval delo in 10. oktobra 1962 vse spise in dokumente oddal Kongregaciji za obrede, ki je bila takrat odgovorna tudi za zadeve svetnikov. Tako je Slomškov proces prišel v Vatikan skoraj natančno sto let po Slomškovi smrti (24. september 1862 - 10. oktober 1962).

S tem se začena delo rimske kongregacije in slovenskega duhovnika-postulatorja. Škof Maksimilijan Držečnik je med zasedanjem drugega vatikanskega koncila postopek priporočil papežu Pavlu VI., koncilskim očetom pa razdelil posebno brošuro v štirih jezikih o Slomškovem liku.

Apostolski del postopka (1964-).

Kongregacija za obrede je pre-

verila in ocenila pravovernost Slomškovih spisov. Dva slovenska teologa v Rimu sta delo uspešno končala do leta 1978. S pozitivnim mnenjem o pisnih delih božjega služabnika se je odprlo novo delo in sicer priprava takoimenovane Zgodovinske pozicije o njegovem življenju, delu in krepostih. Temu bi lahko rekli tudi zgodovinsko-kritičen življenjepis, sestavljen na osnovi zbranega gradiva. To delo se je pričelo leta 1981, torej že v času škofovanja sedanjega mariborskega škofa dr. Franca Krambergerja, ki je že dolgo časa bil sodelavec pri procesu. Obsežno delo, ki obsega okoli 2400 tiskanih strani, je bilo dokončano in oddano na Kongregacijo za zadeve svetnikov v juniju leta 1995.

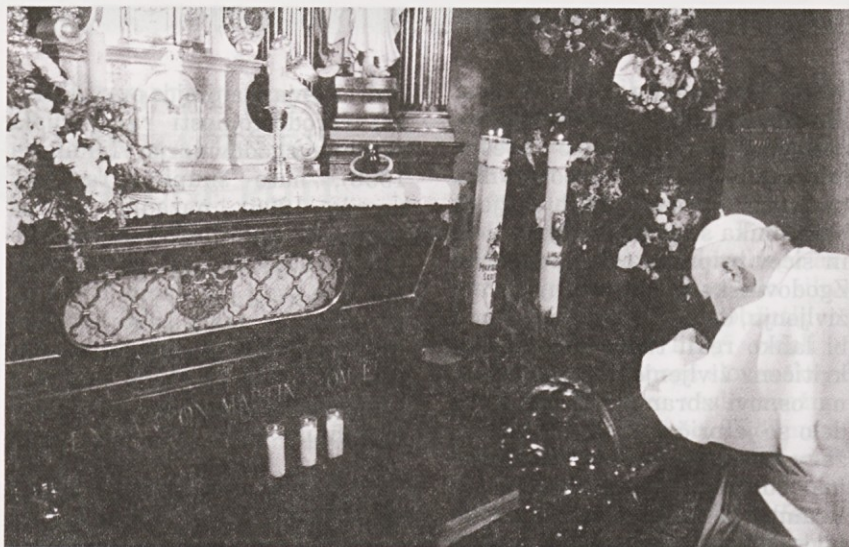
Kongregacija je nato sprožila potreben postopek, v katerem je moral ta življenjepis skozi tri

preverjanja: najprej je o zgodovinski verodostojnosti razpravljala skupina zgodovinarjev (januarja 1996), nato skupina teologov (aprila 1996), nazadnje pa še škofje in kardinali kongregacije (maja 1996). Na osnovi teh spoznanj je sveti oče Janez Pavel II. razglasil 13. maja 1996 herojske kreposti božjega služabnika Antona Martina Slomška in mu s tem podelil naslov »častitljivi božji služabnik«.

Postopek o domnevnem čudežu (1996-1998). S tem pa so se odprla vrata še zadnjemu elementu v postopku in sicer razpravi o vsaj enem domnevnem čudežu na Slomškovo priprošnjo. Tudi ta je potekal najprej v škofiji, kjer je pristojno cerkveno sodišče raziskalo primer (leta 1996), zaslilo vse pomembne priče in

Slovesnost razglasitve božjega služabnika Antona Martina Slomška za blaženega v nedeljo, 19. septembra 1999, na Betnavski poljani pri Mariboru.

Janez Pavel II. na grobu blaženega Antona Martina Slomška

izsledke poslalo Kongregaciji. Leto je preverila pravno pravilnost škofijskega dela in s tem omogočila postulatori, da je pričela s pripravo pozicije o domnevnem čudežu v tiskani obliki. Do jeseni 1996 je postulatora pripravila celotno gradivo o izbranem primeru nenavadnega poteka bolezni celjskega opata in prelata g. Friderika Kolška. 4. februarja

1997 je bila na kongregaciji za zadeve svetnikov seja zdravniškega kolegija, na kateri je pet zdravnikov specialistov razpravljalo o tem domnevnem čudežnem dogajanju in potrdilo, da dogodkov ni mogoče razložiti zgolj z medicinsko znanostjo. Glavni moment tega dogajanja je bila šestnajstdnevna koma zaradi popolne izgube obrambne sposob-

nosti organizma, v kateri so mu pričeli odpovedovati življenjsko pomembni organi, celo možgani. Ocena zdravnikov je bila, da ni več izgledov za preživetje, vsekakor pa bodo nepopravljive posledice. Pozicija o domnevnem čudežu je nato prešla v roke devetčlanski teološki komisiji. Do junija 1998 je kongregaciji uspelo izpeljati še vse potrebne teološke razprave, tako da je 3. julija 1998 papež Janez Pavel II. slovesno razglasil, da se je na Slomškovo priprošnjo zgodil čudež. S tem so bili končani vsi formalni postopki, ki so potrebni za dokončno dejanje razglasitve za blaženega.

Ekshumacija (julij - avgust 1995).

Med tem, ko se je v Rimu vse to dogajalo, je bila narejena tudi ekshumacija (odprtje njegove krste) in ugotavljanje istovetnosti njegovih posmrtnih ostankov. To je potrebno zaradi gotovosti o pristnosti relikvij, ki bodo po beatifikaciji izpostavljene posebnemu češčenju v njemu posvečenih cerkvah.

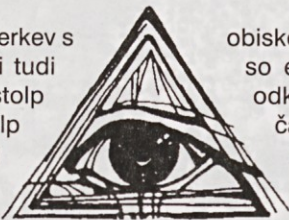
Čuvaj Izraelovi hiši

VALENTIN GOTTHARDT

V Celovcu je mestna cerkev s stolpom, ki je hkrati tudi odličen razgledni stolp za mesto in okolico. Ta stolp je imel prvotno (vsaj tudi) ta namen, da je čuvaj videl, česar prebivalci v mestu niso videli: opazoval je okolico, da bi mogel čimprej svariti pred nevarnostjo.

Danes razmišljajo, ali bi in kje bi (kar so v nekaterih mestih že storili) na ulicah namestili videokamere kot čuvaje, da bi tako bilo manj nasilnih napadov. Tudi številnejša ali pogostejša navzočnost policije ima ta namen.

Kadar imamo opravka na banki, nas izpod stropa gleda oko videokamere. V velikih trgovinah imajo nastavljene čuvaje, ki opazujejo

obiskovalce, pri izhodu pa so elektronske naprave, ki odkrijejo, ali je blago plačano.

V naših cerkvah vidimo tu in tam upodobljeno Božje oko. Bog je naš najboljši čuvaj,

če se zaupno prepustimo njegovemu varstvu in vodstvu. Njegova očetovska ljubezen nas opozarja na nevarnosti, ki jih mi ne vidimo, ker ne vidimo tako daleč kakor Božje oko. Naša vest, oblikovana po evangeliju, ki ga hrani in oznanja Cerkev, je kakor zvest čuvaj, ki s stolpa našega srca opazuje in obenem vodi naše misli, besede in dejanja. Dober in zvest čuvaj nam hoče biti tudi naš angel varuh (prvo nedeljo v septembru smo nekdaj obhajali kot angelsko nedeljo).

Če se Božje oko iz napačnega ali neutemeljenega strahu odstrani in če človek posluša lažne preroke in svojo vest oblikuje po lastnih željah, raste potreba po umetnih očeh, močnejši prisotnosti policije, še podrobnejših predpisih in (povečanih) kaznih za prestopke. Vendar Sveto pismo modro svari: »... če GOSPOD ne varuje mesta, stražnik zamanj čuje« (Ps 127, 1b).

Iz Nedelje

KRATKE NOVICE

BYTOM – Trojčke, ki so se rodili 6. aprila 2005 v kliniki v tem poljskem mestu, sta starša poimenovala Janez, Pavel in Karol v čast pokojnemu Karolu Wojtyli, papeži Janezu Pavlu II., je povedal srečni oče. »V tem tako posebnem trenutku smo se želeli pokloniti papeževemu spominu, ki je bil po rodu Poljak. Mislimo, da bodo naši sinovi srečni, da se tako imenujejo,« je še dodal oče Janusz Adamiec. (Ave Maria)

BISTVENA RAZLIKA MED JEZUSOM IN MOGOČNIKI TEGA SVETA

*V baziliki na Sveti gori
so bili zbrani romarji treh dežel in štirih jezikov*

LOJZE PUŠENJAK

Sveta gora pri Gorici je bila minulo soboto, 3. septembra, prvič cilj Romanja treh dežel – Slovenije, Furlanije in avstrijske Koroške. Okrog 1500 romarjev – Slovencev, Italijanov in Avstrijcev – je s škofi iz treh dežel v veličastni svetogorski baziliki obhajalo evharistično bogoslužje.

Geslo romanja se je tokrat – primerno letu evharistije – glasilo: Evharistija, sonce našega življenja. V baziliki na Sveti gori so to sporočali evharistični simboli kroga z grozdom in pšeničnim klasom, in cvetlični okras na glavnem oltarju in v prezbiteriju, sestavljen iz samih sončnic: Evharistija - sonce našega življenja. Tudi besedno bogoslužje slovesne maše je bilo uglašeno na temo evharistija.

Evharistija treh narodov

Ob slovesnih zvokih svetogorskih orgel se je natanko ob napovedani 11. uri začel sprevod duhovščine in škofov v baziliko in k daritvenemu oltarju. Za vstop je vsa cerkev pela pesem »Marija, Mati ljubljena«. Na začetku bogoslužja je romarje, škofo in duhovnike pozdravil krajevni škof, to je koprski škof Metod Piriš. V treh jezikih je poudaril, da na Sveto goro romajo ne le Slovenci, temveč zelo radi tudi Italijani in Korošci. Evharistično bogoslužje je vodil ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran, med škofi somaševalci pa je bil tudi graški škof Egon Kapellari, eden tistih treh škofov, ki so bili pred 23 leti

pobudniki Romanja treh dežel. Lepo doživetje za vse romarje je bilo tudi petje pri sv. maši. Tu se je izkazal mešani pevski zbor župnij Hrenovice in Slavina, ki je pel Troštovo 8. mašo. Izkazala sta se tudi organist Leon Kernel in zborovodja Bogdan Debevec. Ljudsko petje je izpred oltarja vodil Slavko Hrast. Pri besednem bogoslužju so bili upoštevani vsi trije jeziki; poleg slovenščine tudi italijanščina in nemščina. Evharistični del sv. maše pa je bil v latinščini.

Sveta gora - simbolna podoba

Mašno pridigo ali homilijo je imel ljubljanski nadškof Uran. Romarje je nagovoril v treh jezikih, povezujoč tri teme: zgodovino Sve-

te gore, evharistijo in Marijo. O Sveti gori je dejal: »Prav Sveta gora je bila skozi zgodovino prizorišče najhujših strahot, ki jih lahko povzroči človeška omejenost in zaslepljenost. - Bila pa je tudi priča vedno novega Božjega približevanja človeku po Mariji.« Kot je dejal nadškof, je Sveta gora »simbolna podoba dogajanja v teh krajih«, nato pa se je vprašal: »Zakaj so bile potrebne tolike preizkušnje in bolečine?« Odgovor je nadškof iskal v Božji besedi, ki je v brvem berilu govorila o tem: »... da človek ne živi samo od kruha, kajti človek živi od vsega, kar prihaja iz Gospodovih ust.« Božja Beseda, ki se je učlovečila, pa je Jezus Kristus. Nadškof je poudaril, da je bistvena razlika med Kristusom in mogočniki tega sveta: Jezus ni drugih pošiljal

v smrt, temveč je sam šel v smrt za druge in z Božjo močjo vstal od mrtvih. Z nami je pod podobo kruha. O geslu Romanja treh dežel: Evharistija - sonce našega življenja, je nadškof Uran dejal, da izvira od katoliškega mučenca in sedaj Božjega služabnika Loj-

V BAZILIKI NA SVETI GORI - ZBRANI ROMARJI TREH DEŽEL IN ŠTIRIH JEZIKOV

zeta Grozdeta, ki je bil strašno mučen in umorjen januarja leta 1943 v Mirni na Dolenjskem. Pričevalcu Grozdetu je veliko pomenila evharistija in Marija. Dve leti pred mučeniško smrtjo je zapisal: »*Marija, moja mati, jaz tvoj otrok!*« Ob koncu je nadškof Uran pozval, naj, različni po svojih koreninah in osebnih značilnostih, ohranimo svoje posebnosti: »*Zakoreninjenost v svojem izročilu, zvestobi maternemu jeziku je veliko bogastvo za vse.*« Raznolikosti so lahko veliko bogastvo, »*če se sprejemamo v krščanskem duhu kot otroci istega Očeta, kot sestre in bratje istega brata Jezusa Kristusa in kot sinovi in hčere iste matere Marije.*« »*Prisluškujmo Devici Mariji,*« je spodbudil nadškof, navajajoč okrožnico pokojnega papeža Janeza Pavla II. o evharistiji: »*V gledanju na Marijo spoznamo preoblikujočo moč, ki je*

lastna evharistiji. V Mariji vidimo v ljubezni prenovljeni svet.«

Čas za nedeljsko mašo

Ob koncu bogoslužja sta romarje nagovorila koroški škof Alois Schwarz in videmski nadškof Pietro Brollo. Koroški škof je poseben pozdrav namenil mladim in otrokom. Poudaril je pomen Jezusa Kristusa in spodbudil, naj bo Kristus središče našega vsakdanjega življenja. Izpostavljal se moramo luči, ki je Kristus - nedeljo za nedeljo. Vzeti si moramo čas za nedeljsko evharistijo, tako koroški škof, ki je spregovoril tudi v slovenščini.

Približno dve uri trajajoče bogoslužje v prostorni svetogorski baziliki je bilo za vse udeležence lepo in bogato doživetje. Naslednje romanje treh dežel, v letu 2006, je v rokah videmske nadškofije.

Iz Nedelje

Veličasten memento nadnarave

ALOJZ REBULA

Po dvajsetih letih sem spet tu. Potem ko sem moral pokazati potni list na dveh mejah, ki sta razrezali Titovo Jugoslavijo, na hrvaški in bosenski. Takrat, bilo je koncem decembra, me je pripeljal sem prijatelj Rudi, neskončno bolj prepričan o verodostojnosti Medžugorja kakor sem bil jaz. Ko sva po gmajni, tako podobni kraški, pešačila iz Čitluka, nisva srečala nikogar. V zvezek, ki sem ga nosil s sabo, ni bilo vpisati kaj izrednega (vrnil sem se brez njega, izgubil sem

ga, če ni bila vmes roka Udbe, bil sem zanjo zanimiv...). A gotovo sem si zapisal izjavo danes že pokojnega dr. Rupčiča, brihtnega teologa, s katerim sem se razgovoril pred župniščem: »Če je verodostojen Lurd,« je rekel, »je verodostojno tudi Medžugorje!« (Zdaj berem njegovo knjigo, v kateri odgovarja na ugovore mostarskega ordinariata, ki je, kot je znano, Medžugorju nenaklonjen tudi pod novim škofom).

Nekdanje Medžugorje komaj prepoznavam.

Po cesti proti cerkvi hodim kakor po mestni ulici, novi bloki in angleški napisi, okrog cerkve kompleks gre dic in sveže zasajenih parkov, tekoča valuta je evro, povsod romarji ...

Pred dvajsetimi leti mi je Vicka, lepa šestnajstletna črnolaska, v svoji hiši pripovedovala, kako je Gospa njo in Jakova prišla za roke in ju popeljala v trojno onstransko kraljestvo (ja, v nebesa, vice in pekel). Danes zaradi obleganja nedostopna

zrela žena, mati dveh otrok, s stopnic pripoveduje tisto svojo fantastično turo množici Slovakov, Italijanov, Nemcev in Angležev, zbranih pod latnikom njene hiše in še zunaj dvorišča na ulici ...

Namesto nekdanje podeželske uležanosti doživljam pulz svetovnega katolištva, njegovo veseljnost in vitalnost. To doživljanje je posebej dobrodejno slovenskemu kristjanu, iz njegove psihološke vezanosti mu pomaga v novo samozavest, iz njegovega še zmerom polkatakombskega občutja v novo civilno sproščenost.

Tukaj v tem stekališču ljudi z vseh koncev planeta (doslej jih je prišlo 30 milijonov, med njimi bi bil tudi Janez Pavel II., ko bi ga bil mostarski škof Perić povabil ...), se spomniš »množice iz vseh rodov, ljudstev in jezikov« iz Razodetja (Raz 7,9). Iščeš z očmi, da bi ugledal sredi grmovja na pobočju Crnice marmorni Marijin kip, ki so ga tja gor, tri tone težkega, kdove kako spravili Korejci. No, takšno babilonsko množico vidiš tudi na olimpijskih igrah. Vendar tam ne vidiš množičnega pričevanja, da vera ni pravljica, da obstaja Bog, da obstaja nevidni svet, da obstaja večno življenje.

O televizijski vitalnosti, ki se je sprožila ob nedavnih izmenjavah na papeškem prestolu, si lahko podvomil. Tukaj vidiš to vitalnost v njeni najbolj avtentični, čisto religiozni, nefanatični obliki. Tukaj spektakla ni. Je sama pristnost. Primer: človek bi sodil, da si je množica izživila svoj religiozni naboj pri večernem obredju ob šestih – rožni venec, maša s pridigo, potem molitve. Ko pa zveš, da bo čez tri ure, ob desetih zvečer enourno češčenje, se radovedno vprašaš, ali bo ob tisti uri sploh koga zaneslo v cerkev. Pa vhodna vrata komaj odrineš, toliko je natrpana.

V pričakovanju cerkvenega priznanja Medžugorje ostaja veličasten memento nadnarave.

KATEDRALA SESTRE FABIJOLE

»Vaša katedrala je bil svinjak!«

AMBROŽ KODELJA

K licali so jo za Francko. Ko je dopolnila devetnajst let, se je odpravila v Škofjo Loko k loškim nunam, kot so tedaj rekli. Bila je sprejeta, sledila je doba priprave in vse je kazalo, da bo postala kuharica, kar si je tudi sama želela. Čas pa je nanesel drugače. Sestra, ki je oskrbovala prašiče, je nenadoma zbolela in, ker v samostanu ni bilo nikogar, ki bi jo nadomestil, so Francko dodelili na to mesto. Vsi v samostanu kot tudi v Poljanski in Selški dolini so jo tako poznali kot svinjsko sestro. Njej se je najprej zdelo nekoliko čudno, da jo tako imenujejo, potem pa se je navadila in nenaravno bi bilo, če bi jo kdo poklical sestra Fabijola. Zanj je bila svinjska sestra. Njen delavnik se je začel ob zori. Že pred mašo je prišla pogledat v svinjak, se vanj vrnila po maši, odšla na kosilo, če ji ga niso prinesli, se zopet vrnila k svinjam in ostala pri njih do večerje. Bili so dnevi, ko je morala ponoči dežurati, ko so svinje kotile, in čutila je odgovornost, da niso bili mladiči pomembrani.

Če je bilo mladičev več, so jih prodajali. Običajno je duhovnik s prižnice po maši po vaseh po oznanilih dodal: »Nune v Loki imajo majhne pujske. Lahko jih nabavite!« Zlasti srednji kmetje in bajtarji so se nato odpravili v Loko, poiskali nunski svinjak in svinjsko sestro. Če so se dogovorili za mladiča, so odšli k častiti materi prednici, da so tam plačali, saj je svinjska sestra skrbela samo za prašiče, z denarjem pa ni hotela imeti opravka. Mati prednica je rada pokramljala s prišleki. Marsikoga je tudi dobro poznala. Redno si je vzela čas zanje: »Veste, toliko in toliko jurjev mi boste dali.« Potem je sledilo barantanje in spraševanje. »Ja, pa, koliko kravimate? Koliko prašičev? Koliko pa sploh pridelate?« Čisto na koncu pa še obvezno vprašanje: »Koliko

pa vas je pod streho?« Ko je tako spoznala kupca, lahko bi rekli po dolgem in počez, je kot uglajen profesor matematike začela računati in zaključila z ničlo. Tako je marsikateri prašič v loških hribih, ki je prišel od loških nun in ga je vzredila svinjska sestra, bil marsikateremu revnejšemu prebivalcu podarjen. Bajtarji in tudi manjši kmetje pa so se kljub vsemu radi oddolžili in ob priložnosti tudi prinesli takšno ali drugačno dobroto v loški samostan. Tudi tedaj častita mati prednica ni ostala praznih rok. Če ni imela drugega, jim je poleg svetinje podarila kos kruha ali pecivo... Dolini in mesto so živeli z nunami in nune z njimi...

Prišla je vojska in vojaki so se utrdili v mestu. Nemščina je prevladovala na vsakem koraku. Vse to je občutil tudi loški samostan. Gojenke so počasi odhajale domov, sestre pa so pričakovale konec vojne in ga tudi dočakale. Nekega dne se je na samostanski porti pojavil tovariš in povedal, da bodo svinjak izpraznili, svinje

odpeljali in prostor zapečatili. Prav tako bodo zapečatili šolske prostore in sestre bodo dobile še sosesre iz Ljubljane, ker morajo tam v nekaj dneh izprazniti hišo, ker jo potrebuje ljudska oblast. V samostanski mir, red in ustaljeni način življenja je prišlo novo življenje. Sestre, ki so leta in leta poučevale, so ostale brez službe. Pridružile so se jim starejše bolne in tako se je hiša napolnila. Prve dni je vladala neverjetna zmeda. Počasi pa se je stanje normaliziralo in sestre so sprejele novi način življenja in tudi trpljenja. Navadile so se na obiske in preiskave. Vedno so tovariši in tovarišice nekaj iskali. Enkrat prepovedan material, ki naj bi bil skrit na podstrešju, drugič prepovedano pošto, ki naj bi prihajala kdo ve od kod, tretjič prepovedane stanovalce, ki naj bi jih nune skrivale, da bi zrušili pridobitve socializma... Tudi vse to so počasi sprejele, kot tudi to, da niso smele več nositi redovne obleke. Oblekle so stare ponošene obleke, si na glave nadele rute in samostan je bil videti kot čebelnjak z marljivimi čebelicami...

Ta novi čas je doletel tudi svinjsko sestro. Po petdesetih letih dela v svinjaku so ji moči opešale. Nekaj so prinesla leta, glavino pa ji je zadal strah, ko so ji odpeljali prašiče in izpraznili svinjak. Ne prestano jo je preganjala misel, kdaj bodo prišli tovariši ponjo. Kot so pobrali prašiče, bodo odpeljali tudi njo, kdo ve kam. Mogoče na loški grad, v katerem so bili tedaj zaporji in so tudi tam prestajale kazen nekatere njene sosesre.

Zdravje se ji je počasi slabšalo. Dodelili so jo v bolniško sobo. Ta je bila v eni od večjih sob, ki je sestram še ostala. Svetla soba, na sveže pobeljena je nudila zavetišče skupini bolnic. Bile so si zelo različne. Ta raznolikost se je videla prav pri molitvi. Sestra, ki je bila profesorica francoščine, je vedno odgovarjala v francoščini, profesorica nemščine v nemškem jeziku, sestra, ki je poučevala latinščino, je vedno molila naprej v latinščini. Zakaj bi jaz ne molila v madžarščini, si je mislila s. Evfemija, ki je pouče-

vala matematiko, in tako je odmeval že madžarski jezik. V tem jezikovnem babilonu se je svinjska sestra zelo čudno počutila. Počasi se je navadila in nekega dne je celo vprašala, ali Bog sploh razume slovenski jezik, ko ona moli po domače, tako, kot jo je naučila mama. S. Evfemija Madžarka jo je potolažila, da ona, ko sama moli, nikoli ne moli drugače kot v madžarščini, pa ve, da je njena molitev enakovredna molitvi sosesre, ki je celo življenje učila nemščino. Svinjska sestra je bila potolažena in po šestdesetih letih redovnega življenja je zopet dobila potrditev, kaj vse vedo njene sosesre, in da nje, ki je bila navadna, na videz nepomembna svinjska sestra, nihče ne prezira, ampak enako ceni in spoštuje kot druge.

Nekega junijskega dne sta na samostanski porti pozvonila dva mlajša moška. Odprla je sestra vratarica in ju nezaupljivo pogledala. Prvi je spregovoril: *»Rad bi govoril s sestro Fabijolo.«* Ni še končal, ko je sestra vratarica odgovorila: *»Veste, je bolna, težko bi jo dobili, pa zakaj jo sploh želite?...«* Vse polno izmikanj je bilo. Bila je prepričana, da sta mladeniča tovariša iz UDBE, pa bi hotela iz te bolne sestre kdo ve kaj iztisniti, kot je bilo v tistem času v modi. Fanta se ni sta dala kar tako in reče prvi: *»Veste, jaz sem novomašnik in želim videti svinjsko sestro, ki je moja teta; ta, ki je z menoj, pa je moj ceremonijer!«* Tedaj se je obličje sestre vratarice raznežilo. Povabila ju je, naj vstopita, in pokazala na dva stola in mizico, ki so bili na hodniku: *»To je naša sprejemnica. Tu počakajta!«* Prinesli so jima čaj in pecivo in čez nekaj časa je po hodniku pridrsala sključena ženica, ki sta jo podpirali dve sosestri. Posadili so jo na stol. Ona pa je z veliko težavo dvignila glavo in dejala: *»Pa bodo gospod res peli novo mašo?«* - *»Seveda, v nedeljo, vam pa bom, draga teta, prvi podelil novomašni blagoslov.«* Raznežila se je, po licu so ji pridrsle solze in ob slovesu je dejala: *»Kako je to mogoče, da je Bog uslišal mojo molitev? Bila sem vse življenje svinjska sestra.*

Nič drugega nisem delala, kot sem skrbela za svinje!« »Tako je,« pravi novomašnik: *»Vaša katedrala je bil svinjak in vsi tisti očenaši in zdravemarije, ki ste jih v tej katedrali izmolili, so romali pred obličje Najvišjega s kadilom, ki je imelo vonj po svinjah! Bog poštenega dela nikoli ne zavrže!«*

Dobro leto potem je svinjska sestra dotrpela. Pokopal jo je nečak novomašnik. Na pogrebu se je zbralo izredno veliko ljudi. Med njimi so bili predvsem taki, ki so ji bili hvaležni, da jim je v tistih težkih časih vzredila prašiča, da so sploh lahko preživeli. Drugi dan po pogrebu so pokopališče zaprli. Oblast je sklenila, da tu ne bodo več pokopavali. Marsikaj se je šušljalo, pokopališče pa je ostalo zaprto. Za dobri dve desetletji, ko se je čas umiril in nova oblast tudi počasi ohladila, je novomašnikov brat postal predsednik krajevne skupnosti. Na vse načine si je prizadeval, da bi tisto pokopališče na novo odprli. Po vseh mogočih neprijetnostih se je to tudi dogodilo. Kot zanimivost naj še dodam: svinjski sestri se je kot prvi pokojnik pridružil prav ta nečak, ki si je toliko prizadeval, da bi pokopališče na novo odprli. Skrivnostna so Božja pota...

KRATKE NOVICE

VATIKAN – Pri splošni avdienci

3. julija v dvorani Pavla VI. je sveti oče Benedikt XVI. pozdravil skupino 20 kitajskih duhovnikov, rektorjev in spiritualov iz več bogoslovij kitajske narodne Cerkve, ki so se v Sankt Otilien u Nemčiji udeležili seminarja o vzgoji v bogoslovju. Po zadnjih podatkih je v 19 bogoslovjih in 5 pripravljalnih semenišč na Kitajskem, ki delujejo pod nadzorom komunistične oblasti, približno tisoč bogoslovcev. Na Kitajskem deluje še tako imenovana podzemna Cerkve, ki je zaradi stika s Svetim sedežem že od revolucije naprej izpostavljena preganjanju in ima približno 800 bogoslovcev. (Ave Maria)

Kako vcepiti v otroka dobro samopodobo

Nekaj nasvetov za starše, vzgojitelje, učitelje in duhovnike

Ker se naša samopodoba oblikuje predvsem v času, ko smo otroci, je najpomembnejša skrb, ki jo moramo imeti kot krščanski starši, svetovalci, učitelji ali duhovniki, kako naj pomagamo vcepiti dobro samopodobo tistim, s katerimi prihajamo v stik, predvsem otrokom?

Še naprej bomo navajali nekaj odličnih krščanskih avtorjev, psihologov, učiteljev, služabnikov besede in posredovali, kaj pravijo o samopodobi in samospoštovanju.

Avtor knjige Samopodoba vašega otroka: ključ za njegovo življenje, je rekel: »Samospoštovanja ne bi smeli mešati z domišljavostjo ... Domišljava oseba ima ponavadi slabo samopodobo in išče pozornost ... Navadno se samopodoba oblikuje pri petih letih,« ... toda avtor naglo doda še to, da »takrat še ni konkretna«.

Dr. Bruce Narramore pogosto pove staršem, da »devetindevetdeset pohval komajda odtehta eno kritiko. Pomislite na svoje življenje. Ali se mar ne spomnite kritike veliko dlje časa kakor pohvale? Pohvala, pristno sprejemanje, potrpežljivost in potrjevanje močno pomagajo mlademu otroku, da goji dobro naravnost do samega sebe.«

Shirley Stansbery, 1977 izstopajoča 'Učiteljica leta' v velikem šolskem okrožju, poudarja, kako vsak dan hvali in spodbuja vsakega od svojih učencev. Kakšen čudovit način, ki pomaga krepiti otrokovo upadlo samopodobo. Shirley ni samo »učiteljica v najodličnejšem pomenu besede« v zasebni šoli, ampak je tudi čudovita maziljena svetopisemska učiteljica v baptistični cerkvi s 15.000 člani.

V revijalnem članku z naslovom »Dajte svojemu otroku občutek lastne vrednosti« je avtorica podala naslednje štiri smernice:

1. »Poudarjati moramo bolj notranje lastnosti kakor dosežke.«

2. »Osredotočiti se moramo na močne plati in ne pričakovati, da bo otrok povsod popoln.«

3. »Sprejeti moramo razlike in posebnosti otrok.«

4. »Našim otrokom moramo predati

sporočilo, da jih brezpogojno ljubimo.«

Avtoričin članek je tako jasno poudarjal, da je treba otroke spodbujati, da dobro opravljajo svoje delo in dosegajo dobre ocene, vendar bi jih bilo treba pohvaliti tudi za to, da kažejo ljubeznivost, sočutje, in za to, da delajo za mir, ko so nesebični in ko kažejo drugim krščanska načela. Otrokovi samopodobi zelo škodi, če občuti, da ne more nikoli zares ustreči svojim staršem ali učiteljem ali če ti cilje postavljajo čedalje višje, do te mere, da jih ni mogoče doseči. Otrok ne bi smeli nikoli primerjati med njimi. Vsakega od njih moramo sprejemati prav takšnega, kakršen je.

Gal 6,4 (prev. po Tyndale Living Bible) pravi: »Vsakdo naj bo prepričan, da dela kar najbolje, saj bo potem zadovoljen s svojim dobro opravljenim delom in se mu ne bo treba primerjati s kom drugim.«

Avtorica tega članka nadaljuje: »Kot krščanski starši moramo sprejeti dejstvo, da bodo otroci, ki se oklenejo krščanske vere, pogosto ločeni od svojih vrstnikov. To je še posebej res, ko pridejo na srednjo šolo, kjer se bodo njihove vrednote in ideje drugim mladim ljudem pogosto zdele zastarele ali nore. Zanje je ključ, da zaupajo, v kar verjamejo, in v to, kdo so kot ljudje, tako da jih nobeno smešenje ali zavračanje, ki ga izkušajo, ne bo vodilo k zavračanju Kristusa ali njih samih.« Kot starši moramo svojim otrokom posredovati sporočilo, da jih bomo ljubili, ne glede na to, kaj se dogaja. »Otroci, ki čutijo, da si morajo vedno zaslužiti ljubezen svojih staršev, začnejo verjeti, da si morajo zaslužiti tudi prijateljstvo. Težko bodo verjeli, da jih drugi sprejemajo in imajo radi prav takšne, kakršni so. Večino svoje energije porabljajo za dosežke in zunanji videz in ne za poglobljanje in uživanje odnosov s ljudmi okrog sebe. In ko bodo takšni otroci odrasčali, jim bo težko verjeti, da jih Bog ljubi prav takšne, kakršni so.«

Še eno pomembno področje je področje zlorabljanja otrok. Naša srca so strta zaradi epidemije zlorabe otrok. Ogorčeni smo bili

zaradi otroške pornografije in zaradi očitne brezbržnosti tako številnih vladnih uradnikov ob pobudah, da bi zaustavili to rakavo rast. Če je ne bo nihče zaustavil, bo dobesedno zdrobila temelje ameriškega doma, morebiti tudi temelje same Amerike, in sicer ne samo otroška pornografija, ampak vsako nadlegovanje, fizična in tudi besedna zloraba. Kot kristjani se moramo dvigniti in postaviti zoper te okrutnosti; to ne vključuje samo pornografijo, ampak tudi rak mamil in alkohola.

Jezus je rekel: »...Pustite otroke, naj prihajajo k meni, in ne branite jim...« (Mr 10,14). Otroci bi se morali o njegovi ljubezni poučiti doma. Prežeti bi morali biti z ljubeznijo matere in očeta.

Naslednja pesem tako jedko izraža odgovornost staršev - in rezultat, če doma ne učijo Božjih načel in ne dajejo z njimi skladnega zgleda.

Otroci se naučijo, kar živijo. Če otrok živi s kritizmom, se nauči obsojati. Če otrok živi s sovražnostjo, se nauči pretepati. Če otrok živi v strahu, se nauči biti zaskrbljen. Če otrok živi s pomilovanjem, se nauči pomilovati samega sebe. Če otrok živi s posmehom, se nauči biti plah. Če otrok živi z ljubosumjem, se nauči, kaj je zavist. Če otrok živi s sramoto, se nauči občutiti krivdo.

Če otrok živi s spodbujanjem, se nauči biti zaupen. Če otrok živi s strpnostjo, se nauči biti potrpežljiv. Če otrok živi s pohvalo, se nauči ceniti sebe in druge. Če otrok živi s sprejemanjem, se nauči ljubiti. Če otrok živi z odobravanjem, se nauči imeti rad samega sebe. Če otrok živi s priznanji, se nauči, da je dobro imeti cilj. Če otrok živi v podeljevanju z drugimi, se uči o velikodušnosti. Če otrok živi ob poštenju in korektnosti, se nauči, kaj sta resnica in pravičnost. Če otrok živi v varnosti, se nauči, kako naj verjame vase in v ljudi okrog sebe. Če otrok živi v prijaznosti, se nauči, da je svet lep kraj, v katerem je prijetno živeti. Če živite v mirni vedrini, bo vaš otrok živel z mirom v srcu.

Dorothy Law Nolte, Robert DeGrandis, Betty Tapscott: Kako ozdraviti samopodobo

BORIS PAVŠER

82-letnik

*Slomškov sovaščan
in Tomčev mladec,
mobiliziranec v
nemško vojsko,
član naše skupnosti*

Foto: STANE SVOJ

Gospod Boris Josip Pavšer je sovaščan blaženega škofa Antona Martina Slomška. Rojen in krščen je bil na Pónikvi (po štajersko z akcentom na o: Pónikva). Krstili so ga na Prešernovo osmrtnico (8. februarja) leta 1923. Železniška postaja, koder je Pavšerjeva družina stanovala, je v vasi Hotunje. Njihov bližnji sosed je bil kartograf Blaž Kocen. Poznan je Kocenov atlas. Čez progo in čez Slomškov potok pa je Slom. Lastnik slomškovine je bil takrat krstni boter gospoda Borisa, celjski odvetnik Josip Karlovšek. Po njem nosi gospod Pavšer tudi ime Josip. V Slomškovi rojstni sobi je trileten prvič poslušal Radio Ljubljana. Prvotno pohištvo z zakonsko posteljo je bilo še na svojem ne-

kdanjem mestu.

V osnovno šolo je začel hoditi na Pónikvi. Njegov katehet je bil Matko Krevh, Matičkov striček v takratnem Slovencu. Dvestoletni oreh sredi vasi, ki je poslušal malega Antona Slomška, kako je znal birmanski katekizem, je tedaj še trdno stal. Kot tretješolček pa je Pavšer po nedeljski maši skakal že po salezijanskem dvorišču v Veržeu. Od osnovne šole se je poslovil v Polčanah pod Bočom.

Za gimnazijo v Mariboru so ga vpisali v Dijaški dom. Mama ga je še zadnji hip poskušala spraviti v semenišče, pa so jo zavrnil, češ da je prepozno. On meni, da bi se dobro počutil med semenišniki. Na realni gimnaziji je bil njegov razrednik Jože Bevk, brat pisatelja Franca, katehet pa Anton Trstenjak.

Potem je šel v Ljubljano na Prvo državno. Z mamo sta stanovala v Devici Mariji v Polju. Njegov oče, železničar, je bil takrat premeščen v Zalog. Na omenjeni gimnaziji je bil kongreganist s številko 113 in tudi Tomčev mladec. V Katoliški akciji so bili njegovi vzorniki Janez Grum, Jože Marn, prijatelj in poznejši župnik Feliks Zajec, starešina jate pa Polde Grum. Duhovni vodja je bil kaplan Sladič in za njim Srečko Hut. Gospod Matija Lamovšek je vodil dekliško kongregacijsko vejo. Vseh mladcev v Sloveniji takrat še ni bilo sto. Mladčevska šola spremlja gospoda Pavšerja vse življenje kot neizbrisno vido.

Dve leti pred vojno so Pavšerjevi odšli v Ptuj. Gospod Boris je prepričan, da je za to odločitev postal škof Slomšek. Če bi družina ostala v Devici Mariji v Polju, bi on med vojno postal prepričan in navdušen domobranec in bi s svojim starešinom Poldetom verjetno tudi padel. To je bil po njegovem mnenju prvi primer, ko ga je škof Slomšek obvaroval nasilne smrti.

Kako ga je ta njegov vaščan reševal v življenjskih nevarnostih druge svetovne vojne, ko je bil mobiliziran v vojsko nemškega rajha, pa naj pripoveduje gospod Pavšer sam.

Pod nemško okupacijo

Na cvetno nedeljo leta 1941 so Nemci napadli Jugoslavijo, ki je v nekaj dneh podlegla premočnemu sovražniku. Od slovenskih pokrajin so Nemci zasedli Štajersko in Gorenjsko in iz teh krajev pregnali in zaprli duhovnike, učitelje, profesorje ter mnoge cerkve, prepovedali slovenski jezik, zamenjali zemljepisna imena, ki so spominjala na krščanstvo, itd. Kraji Sv. Trojica, Sveta Ana, Sv. Vid, ki so skozi stoletja – tudi v nekdanji Avstriji po nemško – ponosno slavili svoje patrone, so bili preimenovani (Sv. Vid npr. je bil Treun.). Kot drugim Slovencem, so tudi meni ponemčili ime in priimek.

V nekaj mesecih so vpoklicali nabornike mojega letnika. Jaz sem se prijavil k letalstvu, kar je zakasnilo moj vpoklic. Politična policija takrat ni dovolila vstopa v ta red vojske. V začasni službi na matičnem uradu sem zvedel, kako so moji sonaborniki drug za drugim padali na fronti. Največ jih je pokopanih okoli Kijeva. Prepričan sem, da je bil to že drugi Slomškov rešilni poseg v mojem življenju. Leto pozneje sem moral na Dunaj, kjer sem bil po tridnevem izpitu odobren za leteče osebje pri vojnem letalstvu.

Mobiliziran v nemško vojsko

23.11.1943 sem dobil poziv k vojakom. Ata je bil takrat v službi že na Rakeku in ga nisem nikoli več videl. Mamo, ki je z mojim bratom Marjanom živela pri starih v Sevnici, sem z brzojavko poklical po slovo. Dva dni pozneje zjutraj sva se skupaj odpeljala do Pragerskega, tam na vlaku sva se za trideset let poslovila, ona se je odpeljala v Sevnico, jaz v Maribor.

Opoldne nas je nova četa civilistov korakala na vlak, ki nas je odpeljal proti Bavarski. Tam smo takoj in precej neslovesno zaprilegli. Na Miklavžev večer smo v zaplinjenem prostoru preizkušali plinske maske. Eni so dobili stare uniforme, te so poslali na vzhod. Drugi smo dobili nove uniforme.

V štirinajstih dneh smo bili že na Holandskem, v mestu Tilburgu.

Na Holandskem

Nad nami so neprenehoma brnela ameriška letala, vendar ni bilo alarmov. Holandska kraljica v Londonu je uspela preprečiti bombardiranje, ki bi z zrušitvijo nasipov moglo poplaviti tretjino države. Uredili so nas v vode in čete. Ostalo nas je malo Slovencev, z mano en Celjan in kakšnih pet Gorenjcev, pomešanih med Nemce iz Frankfurta. Majhna šola je bila naša kasarna, v kateri nas ni bilo več kot en vod – blizu sto vojakov. Takoj smo dobili orožje, svoj novi element.

Vojak, si še človek?

Dež nas je namočil, ko smo korakali z vaj k večerji. A ne v kuhinjo, zavili smo v orožarno. Najprej puška, potem oseba, je za kateregakoli vojaka naravni zakon! Z velikanskimi črkami je bilo napisano visoko na zidu osnovno geslo: *»Du wirst Soldat, wann du zu denken aufhoeren wirst«* (Šele, ko boš nehal misliti, boš postal vojak.)

Ko smo potem končno le prišli v spalnico, je bil na sredi sobe velik kup vojaške opreme poleg praznih omar. Nabrali smo vsak svoje in uredili police v omarah. Meni je manjkala torbica s tridesetimi naboji, najhujše, kar se more pripetiti vojaku! Pri jutranjem zboru se je podoficir postavil tik pred mene. Ni dovolil razlage. Pozneje me je poslal pospravljat podoficirsko sobo. Na polici je stala moja torbica. *»Dobro, vzemite jo in pojdite!«* Poštenost so tam imenovali tovarištvo. Dobro sem prestal preizkušnjo. Običajno so si vojaki v takšnem primeru drug drugemu pokradli izgubljeni predmet.

Ob treh zjutraj me je prišel buditi dežurni. Peljal me je do predstranišča. Vsa površina – kakšnih 4 m² – je bila do praga (5 cm visoko) napolnjena s sečom. *»Tu je vedro, curja in smetišnica.«* O rokavicah, kajpak, niti govora. *»Čez eno uro se urnem.«* Pričakoval je kakšen ugovor. Pa ga ni dobil. Resnično sem se razveselil in hvalil Boga, da sem mogel Jezusu ponuditi ta dar.

V soboto sredi noči oster žvižg: Vsi vstati! Zbor v spalni srajci, v škornjih, s čelado, opasan in s puško. Minuto pozneje smo stali v vrsti na dvorišču. Pred nami podoficir z neko tujko, Holandko. *»Na levo, desno, gor, dol, v korak!«* In vojaška pesem se je razlegala v črno noč. Tujki je bila prikazana podoficirska oblast.

Na božični večer 1943 smo korakali in peli koračnice po parketu velike kapele nekega zaseženega samostana. Tam smo potem pili kuhano vino. Zbor je zapel Sveto noč (1943).

+ +

Bil sem na smrt obsojen.

Ko smo prestali osnovno vojaško vzgojo, smo v nedeljo popoldne smeli iz kasarne na cesto. Vojaki so se vsuli v skupinah. Jaz nisem imel družbe in sem šel sam. Nedaleč sem našel odprto cerkev in vstopil. Čudovito je bilo, prav kot doma. Tišina. Tu in tam nekaj vernikov. Zelo lepa notranjost. Ob strani čudodelna kapelica z mnogimi bergljami in zahvalnimi tablicami po stenah. Marijin oltar. V kotu sem pokleknil in bil sam z Njo. Kot na Brezjah.

Pri večernem zboru je bilo med drugim objavljeno, da je bil nekdo od navzočih v sovražnikovi cerkvi. To je izdaja! V cerkvi sem torej postal izdajalec. Beseda sama na sebi obsoja na smrt. Odslej so iskali, kako bodo strelu dali primerno obliko.

Kljub temu sem tu in tam mogel biti pri maši in zakramentih. Letalstvo ni imelo kuratov. Konjunktivitis me je pripeljal v bližnje mesto Herzogenbush. V bolniško čakalnico je stopila sestra redovnica. Ko sem jo vprašal, če je kakšna možnost, da bi bil pri maši, mi je namignila, naj grem za njo. Napis, da je prehod prepovedan za pripadnike nemške vojske, sva prezrla. Mašo sem zopet dobil v dar. Po koncu maše je prihitel za mano drug vojak, ki ga prej nisem videl med ostalimi v kapeli. V trenutku nato pa sem prepoznal v njem mašnika!

Končala se je doba vojaških vaj.

Prihodnjič dalje

ANKARA – Turško upravno sodišče je občinskim oblastem v glavnem mestu prepovedalo zapostavljati kristjane. S tem je nasprotovalo odloku mestne uprave, da smejo dobiti vodo zastonj le mošeje. (Ave Maria)

REGENSBURG – Regensburški stolni vrabčki (deški pevski zbor) so svojo novo zgoščenko posvetili papežu Benediktu XVI. Zbor je v letih 1964-1994 vodil papežev brat, duhovnik Georg Ratzinger, sam skladatelj. (Ave Maria)

KRANJSKA GORA – Planinska zveza Slovenije, Planinsko društvo Dovje-Mojstrana in občina Kranjska Gora so 24. junija pri Aljaževem domu v Vratih pripravili slovesnost ob 60-letnici osvoboditve in ob 60-letnici preplezanega osrednjega Čopovega stebra v severni steni Triglava. Planinske slovesnosti in maše za ponesrečene v gorah, ki jo je daroval dovški župnik France Urbanija, se je udeležilo okrog 250 ljudi, med njimi jih je približno 100 dobilo tudi posebna priznanja za opravljeno planinski pot.

Naš komentar: Gornjo *»novico«* ponatiskujemo – kot večino *»kratkih novic«* - iz Ave Maria, točno tako, kot je bila v tej slovenski verski reviji iz ZDA objavljena. Poročilo je značilen primer slovenske *»tranzicije«,* poznane od padca berlinskega zidu naprej, saj partizanska *»osvoboditev«* izpred 60 let še zmeraj obvladuje kulturno, politično, športno, versko, praktično vse življenje v slovenski državi. Ob novici, ki je predmet tega komentarja, ne moremo pozabiti, da je od začetka do konca *»osvoboditve«* na Aljaževem stolpu kraljevala rdeča zvezda, v znamenju katere se je ta izvedla.

MOSKVA – V Rusiji je danes več kot 10.000 delujočih založniških hiš, od zelo velikih do povsem majhnih, ki izdajajo knjige v nakladah, ki segajo od deset do sto tisoč pa do dvesto ali celo sto izvodov. (Mladika)

LJUBLJANA – Ob anketi o verski pripadnosti prebivalstva v Sloveniji se je 75% vprašancev izjavilo za katoličane, kar je 5% več kot pri prejšnji anketi pred leti. (Mladika)

LETO BREZ SONCA

MARKO KREMŽAR (16)

Zapori (III)

Potem so me nekega dne poklicali, naj poberem svoje reči in me vtaknili v sobo 156 med mladoletnice. Še isti teden pa so nas nekaj ponovno preselili, to pot v 'splošno' sobo 165, kjer sem ostal do 15. avgusta.

Potem so me spet preselili. Prišel sem pod vojaško sodišče. Že pozno popoldne so nas nekatere poklicali in prepeljali po različnih hodnikih drugam. Očitno je šlo za večjo preureditev, ker so klicali jetnike iz skoraj vseh sob in jih vodili ene sem, druge tja. Ker je bilo na hodnikih pravo 'preseljevanje narodov', je bilo pri tem veliko čakanja. Znašel sem se sicer v zastraženi skupini, a vendarle med množico sotrpinov, ki so jih premeščali iz ene celice v drugo. Med njimi sem opazil podpolkovnika Peterlina in moža, za katerega so mi rekli, da je major Križ. Nosila sta še progasti uniformi dachavskih jetnikov. Taka so mesece prej, po zavezniški osvoboditvi, komunisti ugrabili iz srede dachavskega nacističnega taborišča. Ko sem ju videl na hodnikih ljubljanskih zaporov, sta bila baje že sojena in obsojena kot izdajalca.

Znašel sem se skupaj z Ivanom v sobi 125. Bilo nas je 34 pripornikov vseh mogočih starosti. Tudi ta soba je bila po nekdanji zaporniški praksi zgrajena za osem ljudi. Ljudska oblast je še varčevala s prostorom. Nekateri starejši zaporniki so sanjarili o slamnjačah, a ker v arestu vsak sanjari o čem nedosegljivem, ni takih želja nihče vzel preveč zares. V ljudskih zaporih takrat takega udobja niso poznali. Le kibla in umivalnik sta ostala od nekdanje kapitalistične opreme, pa police na steni in za njimi stenice.

Tu smo se spet srečali z večjim navalom uši. S tem ne rečem, da jih prej ni bilo, a z rednim obiranjem jih je bilo mogoče držati v šahu. Bile so del dnevnega reda, a ne predmet posebne pozornosti.

Medtem je že pričelo postajati hladno in uši so se kar naenkrat razmnožile, da jih nismo mogli več obvladati. Jeseni je sledila zima. Nihče se ni zmenil za nas. Zaporniki sobe 125 smo postali prijatelji. Med njimi se spomnim posebno Stanka Jeraše in Staneta Kinka, ki sta ležala blizu mene in s katerima sem se večkrat pogovarjal.

Navezali smo se drug na drugega, kakor se zunaj ne bi mogli. Lepa je zavest, da se moreš zanesti na fante in može krog tebe, ki skrbе za tvoje dobro, prav kakor ti misliš na njihovo. Kink, bil je nekaj let starejši od mene, mi je pripovedoval, kako je kot nekdanji radiotelegrafist jugoslovanske mornarice opravljal isto delo tudi v Slovenski legiji. Oddajal je z ilegalnim radijskim aparatom redno, prav do konca med drugim tudi zadnja poročila

Narodnega odbora zaveznikom. Rad se je spominjal, kako se je vso dobo okupacije skrival pred fašisti, pred nacisti in pred komunisti. Zdaj je na vsakem zaslišanju poslušal, kakor jaz, da je izdajalec.

Stanko Jeraša je bil mlad mož, ki so ga zaprli, če se prav spomnim, kmalu po poroki. Ko sva se spoznala, je že vedel, da njegova mlada žena pričakuje otročka in je komaj čakal novic od doma. Vendar to ni bilo lahko. Takrat nam še ni bilo dovoljeno pisati, pa tudi ne prejemati kakršnih koli sporočil. Ko so bili kasneje dovoljeni prvi paketi, je dobil Stanko med krhlji in prepečencem tudi nekaj robcev. Na enem je bilo z ljubečo roko uvezeno ime: Mihec. Seveda je bila novica vir veselja najprej za srečnega očka, v resnici pa za vso sobo. Ta svetel dogodek sem si ohranil zapisan v obliki črtice, ki je bila kasneje objavljena.

Živahni Stanko nam je bil v nekem pogledu vzor pa tudi vir slabe vesti. V vseh sobah, kjer sem bil, je bil sprehod v krogu po sobi del dnevnega reda, ki smo se ga zvesto držali. Tega kroženja ob stenah je bilo konec, vsaj kolikor je meni znano, šele ko so nas kasneje pričeli voditi na sprehod po notranjih dvoriščih jetniškega poslopja. To pa je bila tudi naša edina telovadba. Menili smo, da ne smemo brez potrebe kuriti redkih kalorij, ki nam jih je dajala arestantska menaža. Stanko pa je trdil, da je treba ohraniti prožnost ne glede na kalorije in je vztrajno telovadil. Ko smo drugi vsako dopoldne mirno gledali v strop ali kako drugače preganjali dolgčas, je on telovadil. Imel je precejšnjo izbiro vaj in tudi tekal je na mestu, da se je potem ves upehan ulegel in nam brez besed očital neaktivnost. Nihče ga ni posnemal, a menda smo vsi občudovali njegovo vztrajnost.

Kmet iz Žužemberka - Vehovec se je pisal - je bil v tej sobi starešina. Rad je delal načrte, kako se bo, ko bo prost, z vso družino preselil na Koroško, kupil zemljo, da bo s svojim rodом pomagal ustaviti prodiranje nemških Avstrijcev v slovensko zemljo. »Kjer raste Vehovčev rod, ni prostora za Nemce!«, je trdil in se zaklinjal.

»Kdaj bo to?« sem ga vprašal.

»Ko bodo tile rdeči banditje opravili. Ko bomo spet svobodni ...«

Tudi on je bil po mnenju KP izdajalec.

V tej sobi smo imeli tudi svojega kriminalca. To je bil prvi človek te vrste, ki sem ga srečal v arestu. Kasneje so taki nehali biti redkost, a takrat je bil naš kriminallec še posebnost, vredna pozornosti.

Po poklicu je bil zdravnik in je bil zaprt, ker naj bi umoril ženo. Ležal je pri steni nasproti mene. Če se je s kom pogovarjal, je bilo to s svojima najbližjima sosedoma, tako da sem bil le nema priča tem pogovorom, ki pa so bili v večini primerov monologi. Rekli smo mu 'dohtar'. Bil je že enkrat sojen in obsojen, a je čakal na priziv. Kot ugleden mož je imel svoje privilegije. Ko si drugi še nismo upali o paketih niti sanjati, jih je dohtar redno dobival, pa tudi ljubosumno čuval pred nami.

Police iz temnega lesa na steni so bile po vseh sobah navadno lepo prazne. Zanimale so nas le kot skrivališče zahrbtnih stenic. Nad prostorom, kjer je ležal naš kriminallec, pa se je šopiril velik kartonast paket, poln dobrot. Pakete je prejemal kar pogosto. V nobenem ni

manjkala poleg drugih priboljškov tudi cela, mastna, pečena kokoš. To je pospravil takoj. Z odprtim paketom pred seboj jo je raztrgal in jedel toliko časa, da so ostale le kosti. Potem se je redno napil vode, kar ni bilo brez hudih prebavnih posledic, ki pa ga niso izučile. Tako je vsakemu paketu sledil kak dan dohtarjevega stokanja in letanja na kiblo, kar pa, moram priznati, med nami ni vzbujalo posebnega sočutja.

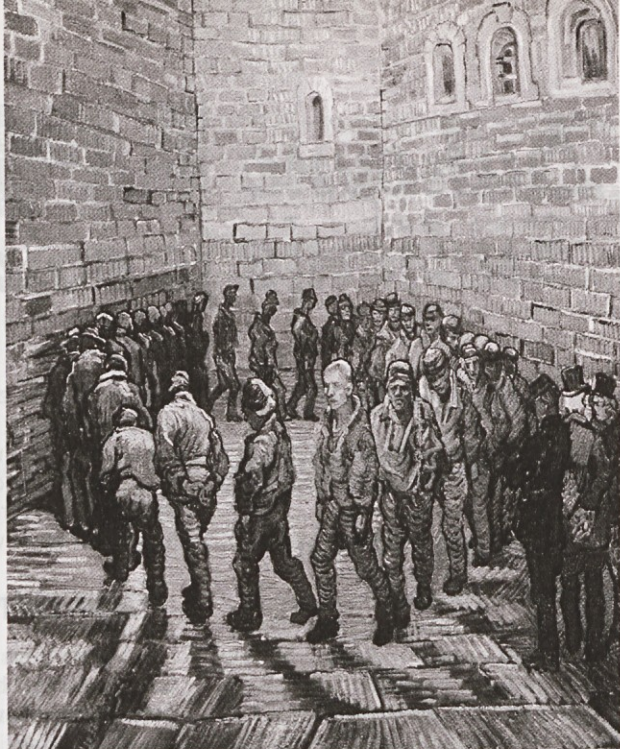
V vsem času, kar sem ga lahko opazoval čez širino sobe, ni nikomur od sestradanih sosedov ponudil niti piškota, da ne govorim o klobasi, zaseki, kruhu, jabolkah in podobnih dobrotah, ki jih je prejemal od svoje tako imenovane nove žene.

Včasih ga je kdo podražil: »Dohtar, kako da ti žena pošilja pakete, ali je nisi fental?« Upravičeno se je razhudil, da je to njegova nova žena in da 'ta stare' ni fental. Eden od njegovih ožjih sosedov v sobi je bržkone dobro poznal vso zgodbo, ki je bila baje pred časom predmet časopisnega pisanja in se je nekajkrat z njim zapletel v pogovor, kako in kaj je bilo, da je žena umrla in zakaj za njeno smrt krivijo njega. Postalo je jasno, da je mož kar zadovoljen, da je njegova prva boljša polovica odšla 'na lepše', vendar naj bi se to zgodilo brez njegove pomoči. Umrla je zaradi zastrupljenega bombona, s katerim pa naš sojetnik ni imel nič opraviti, kar bo sodnikom dokazal pri obnovitvi razprave. Imel je veliko prednost pred nami. Vedel je, zakaj je zaprt. Pri sebi je imel celo obtožnico, kar nam je dajalo upanje, da bomo morda kdaj tudi mi dobili s podobnim dokumentom svojo krivdo lepo opisano in razloženo.

Dohtar je prebijal dneve s študijem obtožnice. Imel je tudi majhen svinčnik, ki ga ni nikomur posodil, in si zapisoval menda misli za obrambo. Dvakrat na dan je prekinil svojo rutino, ki je bila sicer silno podobna naši, in malical. Ker ni bil ravno asket, je pakete praznil hitreje, kot jih je njegova družica mogla pošiljati, kar ga je spravljalo v kronično slabo voljo.

Ko smo gledali njegove privatne pojedine, mu menda ni bil nihče nevoščljiv, čeprav smo bili lačni. Mož je pač spadal med privilegirane stanove. Če mu je morda kdo kaj zavidal, je bilo takih občutkov konec ne le ob opazovanju posledic, ki so jih povzročale omenjene pečene kokoši, marveč kar vsak dan ob desetih dopoldne. Ob tej uri so po mestu zatobile protiletalske sirene. To je bila medvojna navada. Mesto je ob desetih preizkušalo sirene, s katerimi naj bi opozarjalo prebivalce v primeru letalskih napadov. Nova oblast je to navado ohranjala menda zato, da so zdaj, ko je bilo odpravljeno zvonjenje ob angelovem češčenju, ljudje lahko ob tuljenju siren uravnavali ure. Vsaj za nas arestante je bila sirena ob desetih edina nesporna mera za čas. Ponoči smo sicer slišali udarce ure v zvoniku pri frančiškanih, čez dan pa to ni bilo tako gotovo.

Ob desetih torej, ko so zatulile sirene, se je naš dohtar pognal kot mladenič na okensko polico, se oprijel rešetk, stopil na prste in napeto gledal na vogal Miklošičeve ceste in ulice, ki je bila prav nasproti naši sobi. Vsa okna jetnišnice so imela poleg rešetk tudi lesene zaslone, ki so otežkočali, a ne onemogočali, kot je dokazal naš dohtar, pogled na svobodo. Tam na okenski polici je ubogi mož

VAN GOGH, Zaporniki na sprehodu

stegoval vrat toliko časa, da je zagledal vitko postavo žene, ki mu je zvesto pošiljala pakete. Nismo je poznali, a je bila deležna naših simpatij, posebno kadar je bila predmet dohtarjevih samogovorov, ki niso izzveneli vedno v pohvalnem smislu. Nekajkrat, menda zaradi dežja, je ob desetih ni bilo na domenjenem vogalu. Dohtar je bil obupan in ves divji. Glasno je pričel fantazirati, kaj vse ta nezvesta in nevhvaležna ženska tisti trenutek počne in kaj bo naredil z njo, ko bo spet zunaj.

Kljub paketu na polici se nam je mož smilil. V priporu z njim smo bili politični, čeprav za zaprtimi vrati in zidovi, prosti.

Imeli pa smo med seboj tudi živ primer oznovske nemarnosti ali pa zvitosti. Za ubogega Žitnika, ki je ležal prav pri oknu, je bil vzrok njegovega zapora prav malo pomemben. Važne so bile posledice. Bil je krepak kmet, doma nekje z Barja, bolj majhne postave, ki je rad poudarjal, da ne spada med nas. Pa ne da nas, političnih, ne bi spoštoval, ampak med nas enostavno ni spadal, je protestiral. Tudi ni spadal med kriminalce. Skratka, ni spadal v arest. Zaprt je bil, ker se je pisal Žitnik. Na zaslišanjih so hoteli, naj prizna, da je on eden od voditeljev slovenskih liberalcev in član Narodnega odbora. Mož je trdil, da ni ne liberallec ne klerikalec in da niti pri gasilskem društvu ni odbornik, a oznovci so ga vztrajno spraševali o vseh mogočih stvareh, o katerih ni imel pojma.

Ko sem kasneje v Argentini spoznal 'ta pravega' gospoda Žitnika, sem še težje razumel, kako je mogla vsemogočna OZNA zamenjati tistega majhnega, čeprav krepkega kmetiča s postavnim in precej bolj obilnim predstavnikom liberalne stranke. Res da sta bila oba živahne narave, a pri tem se je podobnost nehala. Ker iz malega Žitnika ni bilo mogoče izsiliti priznanja, so nanj pozabili. Nehali so ga zasliševati in tako je prebival med nami le zaradi svojega priimka. Morda pa je bila vse skupaj le pretveza in so ga imeli zaprtega izakega drugega razloga. Teh novim oblastnikom ni nikoli primanjkovalo.

Dalje prihodnjič

Duhovno življenje je objavilo

NOVEMBER

PRED 60 LETI (1945)

BEGUNCI V POTREBI

Kakor poročajo vesti, se je v strašni zmedi prvih dni majnika zateklo kakih 50.000 naših ljudi na Koroško, kjer so iskali zaščite pri zaveznikih. Vsi tisti ljudje so v skrajni bedi, ker si niso vzeli niti najnujnejših potrebščin v naglici bega. Tudi oni so naši bratje in prosijo pomoči. Zato pozivamo vse rojake, da prispevate tudi zanje. Sprejemajo se prispevki na naše uredništvo in upravo. Največ med temi je Slovencev. Ni naša stvar ugotoviti razlogov njihovega bega, pač pa je naša dolžnost pomagati bratom, kateri so v stiski, da bomo vredni tudi mi, da nam bo kdo pomagal, kadar bomo mi v stiski!»

DOMOVINA KLIČE

»Na delu so vsa naša društva in na vseh krajih dežele. V Buenos Airesu je bila oddana prva pošiljka za pomoč potrebnim v domovini. Skupno je bilo oddanih 137 zabojev v teži 12.000 kg v obleki in jestvinah, odpeljana z angleško ladjo Darro v Egipt in od tam bo šlo v naše kraje. Zbirka se nadaljuje s sodelovanjem društev, ki zbirajo tako denar, kakor obleko in druge potrebščine. Skupna zbirka je doslej dala \$17.244. Iz Cordobe smo dobili sporočilo, da tam delujeta dve skupini, vsaka neodvisno, a obe s Koordinacijskim centralnim odborom v Buenos Airesu: *Agrupación Yugoslavia Libre*, *Sección Córdoba* in *Edinost*. *Edinost* je društvo, ki je nastalo ob spojitvi *Podpornega društva* in *Iskre*. Poslalo je že tri zaboje in en zavoj obleke. Pridno je na delu *Yugoslavia Libre*, ki ima svoj slovenski odsek v Piñeyro. Ta posebno deluje pri zbiranju podpisov za Primorsko. Zbral je tudi

precej denarja za pomoč domovini. V Vicente López je včlanjenih več rojakov v krožku *Svobodna Jugoslavija 'Tito'*. Slovenski odbor USJ je sklenil organizirati zbirko \$1000 in zbrati 500 novih članov.«

ŽALNA VAHTNA SVEČANOST

»Vsako leto se zberemo v jugoslovanski grobnici. Tako tudi letos. Daleč so grobovi naših rajnih in ne moremo nanje. Toda ni razdalje, ki bi nas ločila, ki smo otroci božji in v večno domovino namenjeni.« Tako prične Janez Hladnik poročilo o prazniku vseh vernih. Med skupno molitvijo za rajne je pel slovenski mladinski zbor pod vodstvom Cirila Jakšeta.

LOMA NEGRA

Narodno delo med rojaki je zopet oživel. 16. novembra so imeli zborovanje, na katerem je bil izbran sledeči odbor: predsednik Jože Pacek, podpredsednik Štefan Zoretič, tajnik José Vukšinič, podtajnik Stanko Pezdirc, tajnik organizacije Danilo Dražeta, blagajnik Anton Štular, namestnik Daniel Milaković; odborniki so Slavko Luši, Anton Verh, Jakov Jadrič in Marko Golobič, namestniki pa Marko Bajuk in Anton Štefanič. Predsednica ženskega odseka je Malka Štular.

SPET JE MINILO LETO

»Da res hočemo delati za dobro ime naše domovine, je vsakemu na dlani, kdor hoče stvari prav videti. Boleče vesti iz domovine so objavljene samo v slovenskem jeziku, dočim v kasteljanščini objavljamo le stvari, katere so že splošno znane in vedno v takem tonu, da postavljamo v kar najbolj ugodno luč Jugoslavijo.« Na drugem mestu v isti številki poroča Hladnik: »V majniku se je v zmedi tistih dni zgodilo veliko zelo bolečih stvari, o katerih nam poročajo premnoga pisma. Naj-

važnejše je pisal dr. Ribnikar, voditelj bivše SDS. Drugo piše dr. Jože Basaj maršalu Aleksandru, tretje piše župnik Matija Škerbec, četrto pa ameriški vojni kurat P. Blaznik iz Trsta. Teh pisem ne objavimo, da ne ustvarjamo vznemirjenja in da počakamo, da pridejo vesti tudi iz druge strani, da bo pozneje slika obojestranska.«

KAJ VSE SI TI MENI, MOJ DOM!

DAVID DOKTORIČ - Montevideo

Moj dom, ti si meni polnost življenja in kakor ribi brez vode živeti ni, največji napor tu ne da zadoščenja, razviti v tujini ne morem svojih moči.

Saj imam tudi tu svoje delo, častnejšega ni, da bi sam si želel, a delo doma bi bilo bolj veselo in bolj bi sadov še jaz sam bil vesel.

Moj dom! Ti si meni polnost veselja! Mi v mladostnih spominih žariš in ti še edina moja si želja, ki v jeseni življenja srce mi polniš.

**Moj dom mi najdražji zaklad si te zemlje!
Te v duši čarobnost skrivnosti objemlje,
če črne ločitve me žalost obhaja,
ti, dom, mi podoba si večnega raja!**

PRED 50 LETI (1955)

6. Družabna prireditev SDO in SFZ na Pristavi v Moronu je privabila okrog 700 rojakov. Kronist v DŽ komentira: »Značilni izraz so dajale mlade družine, ki so pripeljale s seboj svoje malčke. Ob pogledu na njih je človek vesel in žalosten. Vesel, ker slovenska kri živi tudi v tujini naprej, pa žalosten, ko vidi, da ti otroci, komaj pridejo v šolo, v slovenski družbi med seboj le še špansko govorijo. Tudi to je bilo opaziti, da manjka slovenska moška mladina od 15. do 25. leta. Zdi se, da ji je argentinska družba ljubša in

MAKSIM GASPARI

DED PRIPOVEDUJE

MIRKO KUNČIČ

Polonca, veš, pri nas doma je vse, je vse drugače, še kruh je slajši, pa čeprav - suh krajec za berače. Planine sončne in goré, potoki žuboreči, vasice bele in cesté - oj ljubi domek, kje si? Še ptički lepše tam pojó, še zarje so bolj zlate in čudo božje, kaj je rož dišečih sredi trate! Polonca, veš, pri nas doma - ah, ti bi kar strmela, to drago rodno zemljico bi na srce prižela!

argentinski klub ali bar bolj privlačen kot slovenska Pristava.«

6: **Dobrodelna nabirka** za Vincencijevo konferenco je bila na prvo nedeljo v novembru, ki je zahvalna nedelja. Oznanilo priporoča: »Pokažimo se hvaležne za božje dobrote tako, da darujemo ta dan v dobrodelne namene: **Kdor rad kruh deli, se mu v roki množi.**«

19: Ta dan in naslednji so imele žene in matere (40) **duhovne vaje**. Vodil jih je župnik Franc Novak.

20: **Četrti slovenski socialni dan**, posvečen vprašanju ohranitve slovenske družine, je bil v cerkveni dvorani v Ciudadeli. Predavanja so imeli prof. Alojzij Geržinič: **Pojem krščanske družine**; ga. Kristina Rotovnik Prijatelj: **Katerim nevarnostim**

je izpostavljena slovenska družina v zamejstvu in Jože Mavrič st: **Pogoji za urejeno družinsko življenje**. Po referatih je bilo branje in sprejem resolucij.

20: V Mendozi so proslavili misijonski praznik z lepo pripravljeno Gheonovo igro **Tri modrosti starega Wanga** in z misijonsko uro molitve v kapeli pri Srcu Marijinem.

22: **Umrli je Karel Zajc**, nekdanji župnik na Rudniku pri Ljubljani, star 68 let.

27: **Študijski dan SKAS-a** je bil v prostorih slovenskih šolskih sester na Paternalu. Glavni referat je imel Marjan Marolt in sicer o **odnosu katoliškega izobraženca do sodobnega umetnostnega ustvarjanja**. Koreferenta sta bila prof. Lojze Geržinič in dr. Ignacij Lenček.

DECEMBER

PRED 70 LETI (1935)

Salezijanski bogoslovec Vladimír Zmet v Don Boskovem zavodu v Ramos Mejiji že od lani zvesto sodeluje s svojimi članki v *Duhovnem življenju*. Doslej je pisal o katoliškem pogledu na delo in delavce, o Don Bosku in o Ognjeni zemlji. Letos je pisal o Don Orionu, ki je obiskal Argentino:

»Prvi vtis, ki ga je našel Don Orione v Buenos Airesu, je bil, da ni po njegovem nikjer na svetu, niti v samem Londonu, na tako majhnem prostoru nakopičenega tolikega bogastva in hkrati tolike revščine. Tu je treba nekaj narediti. In sicer hitro. In je položil temeljni kamen za prvi argentinski kotolengo, zavod, ki naj bo dom vseh bednih in potrebnih: slepih, gluhonemih, brezposelnih, vseh nesrečnih brez razlike narodnosti ali vere ali prošlosti, nesrečnežev, kakor jih v velikem mestu nikoli ne manjka.«

»Najznačilnejša poteza Orionovega dela je dobrodelnost. Nekateri dobrodelnost zavračajo, češ da

ljudi samo mami in zavlačuje pravi socialni razvoj. Ravno nasprotno, pravijo, treba je narediti ljudi čimbolj nezadovoljne, da bodo čimprej in čim bolj temeljito razdrli današnji krivični družbeni red in ustvarili drugega, boljšega, v katerem bomo po pravici dobili več, kakor nam more dati danes miloščina.«

»Splošno je znan nauk Cerkve o samo po sebi popolni enakopravnosti vseh ljudi pred Bogom. Samo dobra in slaba dela nas pred Bogom razlikujejo. Posvetni ljudje niso mogli svojčas in še danes ne morejo razumeti takega pojmovanja.«

»Čim bolj je kakšna družba tako urejena, da v njej izginjajo socialne razlike, tem bolj je po svojem bistvu krščanska. Če bi imenoval kdo tako družbo komunistično, se Cerkve ne more bati takega imena, marveč prav nasprotno, čemur so najboljši dokaz krščanski samostani in na primer nam Južno-američanom dobro znane jezuitske redukcije. Cerkve bi mogla resnično komunistično družbo, katere komunizem bi obstojal v tem, da so v njej zemeljske dobrine čim bolj enakomerno razdeljene med vse ljudi, samo pozdraviti.«

»Kaj pravi na to Orione? Orione

ni politik, ne socialni reformator. Realen človek je, ki jemlje razmere kakor so in v teh danih hoče napraviti kolikor mogoče dobrega. Po njegovem Cerkve ni poklicana, da se vmešava v podrobno ureditev medsebojnih odnosov med ljudmi. To naj si ljudje uredijo sami med seboj, po že splošno znanih krščanskih smernicah. Cerkve bo tako rešitev lojalno sprejela, če le ne nasprotuje temeljnim načelom človeških pravic in človekovega dostojanstva.«

PRED 60 LETI (1945)

PROSLAVA »NOVE JUGOSLAVIJE«

Druga decembra dopoldne se je zbrala velika množica rojakov na prvi tukajšnji slovesni proslavi 'Nove Jugoslavije'. Teater Marconi je bil do kraja poln in je zbrano sledil izvajanjem govornikov. V izraz slovanske vzajemnosti je imel primeren nagovor čehoslovaški minister dr. Kaderabek. Programatičen nagovor pa je imel dr. Viktor Kjuder. Nato se je vršilo skupno slavnostno kosilo v domu Jugoslovanskega podpornega društva.«

SHOD V NOVI POMPEJI

Slovensko romanje v Novo Pompejo je bilo 9. decembra popoldne. Po molitvi rožnega venca je imel nagovor izseljenski duhovnik Janez Hladnik, petje pa je imel na skrbi avežanedski zbor. Po slovesnih litanijah je vsa množica pohitela v kamarin, »kjer je še dolgo odmevala naša pesem.«

PRVO SVETO OBHAJILO

»Prelepa je bila slovesnost prvega sv. obhajila 16. decembra. Pristopilo je prvič k božji mizi 10 otrok, 8 dečkov in 2 deklici. Nadvse ganljiva je bila slovesnost v cerkvi, kjer je prekrasno zapel otroški zbor. Nato je bil zajtrk pri sestrah. Za spomin imamo tudi prav lepe fotografije, katere si lahko oskrbe, kateri žele.«

NOVI MAŠI

Med Slovenci na Paternalu in na Avellanedi sta ponovila novi maši dva duhovnika slovanskega izvora: Jan Bureš, rojen na Češkem in ki je prišel v Argentino kot salezijanski dijak, ter Milan (Mario) Perkat iz Villa Regina, sicer rojen v Vižnjanu v Istri. Slovenci so jima pripravili tudi novomašno kosilo.

PRIREDITVE SLOVENSKIH DRUŠTEV

»SAMOPOMOČ SLOVENCEV je razveselila člane 2. decembra s keg-ljaško tekmo, 16. decembra pa s piknikom v Bernalu. GPDS v Villa Devoto je postreglo 9. decembra občinstvu z burko 'Strahovi', 18. novembra pa je lepo število članov in prijateljev društva slavilo s skupnim asadom odplačilo dolgov, tako da je po 10 letih društvo na nepremakljivo trdnih nogah. SLOVENSKI DOM je začel ostvaritev ustanove JUGOSLOVANSKE MLADINE v slovenskih vrstah, na pobudo raznih društev. V tem smislu delujejo vsa društva.«

BOŽIČ MED SLOVENCİ V ARGENTINI

Na božični večer je bila ob 23.

uri na *Radio Splendid* oddaja za slovenske rojake. Napovedovalec je opisal slovenske božične običaje, otroški zbor je zapel dve slovenski božični pesmi. Polnočnica je bila na Paternalu, za Božič pa na Avellanedi. »Zadonele so tiste nebeško lepe pesmice o skrivnosti božične noči, ki nam tako živo kliče v spomin božjo ljubezen, ko se je Bog sklonil na zemljo, da obriše vernim zemljanom solze, da nas z uboštvom v jaslicah poduči, kako moramo tudi mi sprejemati bridkosti in preizkušnje, katere nas utegnejo obiskati v zmotnjavah te solzne doline.«

CERKVENI VESTNIK

Dobršen del rojakov je bil neprijetno prizadet z objavo *Slovenskega lista* (ki je pričel znova izhajati, tokrat pod uredništvom Josipa Novinca), da v naprej ne bo več v njem 'Cerkvenega vestnika', češ da naj bi Janez Hladnik v njem želel razlagati politiko bivših 'slovenskih klerikalcev', ali da bo to nekaka 'proti ofenziva domobrancev in belogardistov'. »Niti od daleč nisem želel, da bi napravil iz *Slovenskega lista* glasilo mojih osebnih nazorov ali versko glasilo naše kolonije,« odgovarja Hladnik. »Samo to sem želel, da naj se objavlja v njem tudi kronika dogodkov verskega značaja v obvestilo naše javnosti.«

PRED 50 LETI (1955)

4. Prvo sveto obhajilo za otroke s področja Velikega Buenos Airesa (razen iz okraja San Martín, kjer ga duhovni svetnik Karel Škulj želi imeti posebej) je bilo v župni cerkvi v Ramos Mejia. 55 otrok je pristopilo k angelski mizi. Med svečanostjo je prepeval otroški pevski zbor iz Lanusa, ki ga vodi Zdenka Virant. Po cerkvenem opravi so bili otroci tudi pogoščeni.

6. Odsek SFZ v Slovenski vasi v Lanusu je imel svoj 4. občni zbor, na katerem so bili izvoljeni predsednik Tine Draksler, ostali odborniki pa so bili Tone Brulc, Jože Gerkman, Lojze Črnak in Tone Burja.

8. Društvo Slovencev v Mendozii je skupno s *Fantovskim odsekom* in *Dekliškim krožkom* pripravilo igro iz življenja sv. Marije Goretti: *Lilija nad močvirjem*. Na svoj praznik se je mladina pripravljala s tridnevno, ki jo je vodil dušni pastir Jože Horn.

11. Brezmadežni na čast je slovenska mladina v Buenos Airesu, organizirana v SDO in SFZ, priredila akademijo v prostorih farne dvorane v Ramos Mejiji. Nastopili so: dekliški pevski zbor in moški zbor ramoškega pevskega zbora; recital je Ciril Markež odlomek o Mariji, zborna recitacija pa so podale gospodične Ašič, Mizerit, Debeljak in Železnikar. Slavnostni govornik je bil g. Žužek.

»Letošnji praznik Brezmadežne je bil za argentinske katoličane dan zahvale Mariji za zmago, ki jo je v septembru izvojevala nad silami temé. Malo je manjkalo, da se ne bi v Argentini ponovili dogodki iz leta 1945 v naši domovini.« Tako komentira DŽ padec Peronove vlade in zmago 'osvobodilne revolucije'.

17. Na občnem zboru SKAS-a je članstvo izvolilo naslednje vodstvo: prof. Ivan Prijatelj, dr. Leopold Eiletz,

SVETONOČNA

MIRKO KUNČIČ

Nocoj pojo zvezde in slap mesečine kot valčke srebrne pretaka spomine. In pota so zarje in zarje dognanja – nocoj naj se duša do boli nasanja! Jaslice v kotu, lučk zlatih sijaj, v hiši mir božji - vse kliče nazaj. A sem kot labod, ki ne more odtod: srce prestreljeno ima in perot...

dr. Franc Bajlec, dr. Alojzij Voršič, Ruda Jurčec, Božidar Fink, Lovro Jan, dr. Franc Logar, Marijan Marolt, Lado Lenček CM in Rudolf Smersú.

24: **Polnočnica** v Buenos Airesu je bila to leto zopet v spodnji cerkvi bazilike sv. Roze v ulici Pasco.

Buenosaireška radijska postaja **Radio Porteña** je za božične praznike oddajala voščila dušnih pastirjev posameznih narodnosti, ki žive v Argentini. Slovencem je voščil praznike direktor Anton Orehar. Pred njegovim govorom in po njem so predvajali slovenske božične pesmi.

To leto je **odsek SFZ v Mendozi** vodil odbor, ki so ga sestavljali Franc Jerovšek, Marko Bajuk in Jože Turk.

Na **kulturnih večerih SKA** so imeli predavanja versko-moralne vsebine Božidar Fink o **etičnosti novega kazenskega prava**, dr. Ignacij Lenček: **Temeljne ideje eksistencializma**, dr. Vinko Brumen: **Nekatera vprašanja naše kulturne rasti ter o psihoanalizi, zlasti kot filozofskem in psihološkim nauku**.

Na **sestankih SDO** v VBA so bila naslednja predavanja: **Kako si pridobimo zanimanje in veselje do dela in še kaj.- Kaj mi je potrebno, da bom dograjena.- Dekle, ti sanjaš.- Dekle, ti izbiraš.- Dota znanja.- Kako si ohranimo duševno in telesno zdravje.- Kako si oblikujemo značaj.- Priprava na zakon**.

Na **sestankih SFZ** so predavali Tone Škulj: **Slovenski fant in tujina** in prof. Pavle Verbic: **Slovenske meje**.

V letu 1955 so v Argentini izšle naslednje **slovenske knjige in brošure**: založba Slovenska kulturna akcija: Tine Debeljak: **Kyrie eleison**, Narte Velikonja: **Ljudje**, Vladimir Kos: **Križev pot prosečih**; založba Svobodna Slovenija: **Zbornik koledar Svobodne Slovenije 1955**, Ivan Korošec: **Čas pod streli**; založba Slovensko dušno pastirstvo: **Moj prijatelj 1955**; založba Naša pot: **Moje življenje in delo**, Anton Strle: **Lojze Grozde, mladeč Kristusa Kralja**; založba Slovensko bogoslovno semenišče: **Poročilo ob 10-letnici**, Joža Vombergar: **Čudo kresne noči**; založba Društvo Slovencev: **Ob desetletnici**; založba Družabna pravda: **Ivan Ahčin: Sociologija II-1**; založba Slovenska misijonska zveza: **Franc Jaklič: Ignacij Knoblehar in njegovi sodelavci**, Franc Jaklič: **Molitvena ura za misijone**; založba Omnes unum: **Šuštar Alojzij: Pij XII. in Katoliška akcija**; samozaložba: **Koren SJ: Begunka**; samozaložba: **Alojzij Starc: Mariologija sv. Germana I, carigrajskega patriarha**.

V letu 1955 so v Argentini izhajale naslednje **slovenske revije in časopisi** pretežno verskega značaja: **Baragov vestnik**, **Cilji in pota**, **Družabna pravda**, **Duhovno življenje** s prilogo **Božje stezice**, **Katoliški misijoni** s prilogo **Mladi misijonar**, **Naš klic**, **Naš vodnik**, **Omnes unum**, **Oznanilo**, **Vrednote** in **Zavodiar**.

+ ODŠLA STA +

Duhovnik IVAN LAVRIH

Bralci »Duhovnega življenja« poznamo duhovnika Ivana Lavriha od septembra 2002, ko je revija začela objavljati pričevanja iz njegove knjige »V primežu revolucije«.

Pokojnik je ohranjal stike z znanci iz naše skupnosti pa bil tudi molivec-prostovoljec tukajšnjega Živega rožnega venca. Naj zvesti služabnik uživa večno srečo pri Bogu!

Na god sv. Janeza Zlatoustega, v torek, 13. septembra, se je množica vernikov in duhovnikov na župnijskem pokopališču v Šentvidu pri Stični poslovila od pokojnega rojaka diamantnega mašnika Ivana Lavriha. Pogrebne slovesnosti je vodil nadškof metropolit Alojz Uran. Kot je dejal ob pogrebu, je pokojni sicer preživel večino svojega življenja v Združenih državah med angleško govorečimi verniki, opravljal pomembne naloge v škofiji Wichita v Kansasu, prejel za svoje delo številna priznanja in odlikovanja, a ob vsem tem ostal tesno povezan z domovino,

katero je zapustil ob koncu druge svetovne vojne pred grozečim komunističnim maščevanjem. Bil je živa priča komunističnega nasilja med vojno, eden od obsojenih v kočevskem procesu po zajetju Turjaka in je vse to opisal v knjigi *V primežu revolucije*, ki je izšla pri Družini leta 2001.

Ivan Lavrih se je rodil 2. avgusta 1915 v Šentvidu pri Stični v družini mizarja Janeza (po njem je tudi dobil ime) in matere Ane, roj. Hribar, iz Vrha pri Žužemberku. Malo posestvo ni dajalo dobrih obetov številni družini za preživetje, kaj šele za šolanje. Pet razredov osnovne šole je opravil v rodnem kraju, nato pa je začel šolanje na gimnaziji v Ljubljani. Stanoval je v Marijanišču. Takrat je bilo hudo za denar. Oče mu šolnine ni mogel plačati, zato si je Ivan pomagal z inštrukcijami. Ob svojem študiju je vse-skozi kot odličen inštruktor zaslužil toliko, da je lahko dokončal šolanje. Leta 1934 je maturiral. Številni dobri duhovniki in molitev dobre mame so mu izprosili milost duhovniškega poklica, kot je sam povedal. Leta v bogoslovju, kamor je vstopil, so bila zelo burna. Skupaj z Melhiorjem Golobom in sedmimi drugimi je bil v stolnici sv. Nikolaja posvečen v duhovnika 2. julija 1939. Po vojaškem služenju je Ivan nastopil prvo kaplansko službo v župniji Videm Dobrepolje. Z veliko vnemo se je lotil dela: vodil je fantovsko in deklško Marijino družbo, prosvetne dejavnosti, petje in oskrboval podružnice. Toda tega mirnega dušnega pastirstva je bilo kmalu konec. Z drugo svetovno vojno in revolucijo je prišlo tudi v dobrepoljsko faro veliko zla. Ko je leta 1943 Italija kapitulirala, se je v viharju turjaškega obleganja nič hudega sluteč

znašel tudi kaplan Ivan. Odpeljali so ga na 'proces' v Kočevje, kjer je bil zaprt skupaj z drugimi. Zaporji so bili posebna šola. Kot je sam povedal, je imel to milost, da je mnoge, ki so odhajali v smrt, lahko spovedal.

Ob napredovanju partizanov maja 1945 se je umaknil na Koroško. Tam je deloval v župniji Škocjan v Podju-ni. Leta 1949 je odšel v prostrano Severno Ameriko, škof Karol iz Wichte v Kansasu ga je povabil v svojo škofijo. Tu se je zanj začelo popolnoma novo delo. Evangelij je oznanjal v osmih župnijah. Čeprav mu ni bila dana milost, da bi redno deloval med Slovenci, je veliko napravil za rojake. Dolga leta je objavljал duhovne misli v časniku Ameriška domovina. Te so pozneje izšle v posebni knjigi. Izdal pa je tudi dve knjigi iz zgodovine župnij, kjer je deloval. Med Američani je bil znan kot človek, ki govori veliko jezikov, tudi v Ameriki je inštruiral francoščino, italijanščino, nemščino, latinščino in grščino. Odlično je obvladal angleščino, ki mu je postala drugi materni jezik. Posebej znan je bil kot velik dobrotnik karmeličanskega samostana v Sori, obnovljenih Škofovih zavodov, podpiral je koroške študente in podobno. V škofiji Wichte je opravljal številne odgovorne službe: bil je član finančnega odbora, duhovniškega sveta, delal je na cerkvenem sodišču, bil je dekan, vodil je šolski nadzorni odbor in številne druge ustanove. Sam na časti ni dal veliko. Dolgo je celo skrival, da je dobil v senatu Kansasa posebno spomenico in priznanje. Svojemu nečaku Marjanu je povedal, ko ga je obiskal ob njegovem bisernem jubileju: »Karkoli se je zgodilo v mojem življenju, je božji dar, znak božje ljubezni. Tako je bilo geslo mojega posvečevalca škofa Rožmana in to je tudi moj komentar na leta, ki so za

menoj. Bogu hvala za vse!«

Ob pogrebu se je nadškof Uran zahvalil pokojnemu z besedami: »Zahvaljujem se duhovniku Ivanu za zvesto pričevanje zvestobe Kristusu in za vse dobro, kar je storil za vesoljno in našo krajevno Cerkev, ki je v Sloveniji. Počivajte mirno v zemlji slovenski, ki vas je rodila in vas sprejema v svoje naročje.«

F. P. – Iz Družine

ANA JESENOVEC, roj. BASTARDA

27. julija, dva dni po svojem rojstnem dnevu, je na svojem domu v Munro umrla Jesenovecova mama Ana.

Rodila se je v vasi Vrzdenc, fara Šentjošt. Imela je štiri brate in sestro, ki še živi v Severni Ameriki. V mladih letih se je udejstvovala v farnih skupinah in prosvetnih odsekih. Posebno je bila 'doma' na odru. Leta 1938 se je poročila z Andrejem Jesenovcem iz Šentjošta, ki je bil zaposlen v lesni zadrugi.

Mladi družini so se rodili Andrej, Metka in Marjan. Toda družinska sreča je

trajala malo časa. Začela se je druga svetovna vojna in tuja okupacija, katero je izkoristila komunistična partija in začela z revolucijo. Prav Šentjošt je bil eden tistih najbolj izpostavljenih krajev, kjer so revolucionarji jasno pokazali, kako so si zamislili svoj »boj proti okupatorju«. Padale so slovenske žrtve, družinski očetje in matere, ne okupatorjevi vojaki, goreli so slovenski domovi! Med prvimi žrtvami je bil prav Anin mož Andrej, oče treh otrok, ubit 9. septembra 1942. Ker okupatorji niso nič storili, da bi preprečili partizanska grozodejstva, so se morali vaški fantje in očetje postaviti v bran, da zavarujejo vas pred roparji in morilci. Zato so ustanovili vaše straže.

Po umoru očeta je ostala doma mama sama s tremi otroki, brez vsake zaslombe; najmlajši je imel komaj 9 mesecev. Da so preživeli, je pletla volno in bombaž noč in dan. Svoje izdelke je prodajala čez mejo, na 'nemško' stran. Kmalu pa so partizani tudi njo obsodili, da sodeluje z okupatorjem in ji zasedli hišo.

Ko se je končala vojna, se je iz strahu za življenje tudi ona z otroki podala na pot v begunstvo, v družbi sorodnikov in sosedov. S skupino je šla skozi Ljubelj, Celovec in se ustavila v Tirolah pri dobrih ljudeh. Pozneje se je preselila v taborišče Peggez in nato v Spittal, kjer so otroci hodili v osnovno šolo. Leta 1948 se je odločila, da se izseli, kot večina drugih taboriščnikov, v Argentino, kamor je prispela februarja 1949. Družina se je naselila v Villa Martelli. Mama se je zaposlila v tekstilni tovarni, kjer je dostikrat delala dve izmeni na dan. S skromnimi prihranki, s tremi otroki, je zgradila dom na lepem kraju blizu Panamericane.

Otroci so doraščali, obiskovali šole, se zaposlili in se kmalu poročili. Prišla pa je za mamo nova huda

preizkušnja. Hčerka Metka, poročena Amon, je zbolela in kmalu umrla. Zapustila je dva vnuka. Nato je zbolel in umrl sin Andrej in ji tudi zapustil dva vnuka. Po dolgi in hudi bolezni je umrl še najmlajši sin Marjan in ji zapustil tri vnuke. Tako je mama Jesenovec ostala sama, preživela moža in tri otroke in pri svoji starosti čvrsto kljubovala raznim boleznim in nevarnostim.

V družbi vnuka Marka Amona se je redno udeleževala maše v karapačjskem Domu, katerega članica je bila od ustanovitve. Zadnjikrat se je udeležila slovenske maše v nedeljo, 10. julija, na dan, ko so se v rojstni fari Šentjošt s prireditvijo ob veliki udeležbi krajanov spominjali žrtev revolucije in povojnega begunstva ter praznovali deseto obletnico posvetitve spominske kapele z mašo in kulturnim programom. Imeli so tudi razstavo fotografij in dokumentov medvojnih in povojnih tragičnih dogodkov. Ob tej priložnosti je izšla tudi knjiga Janka Mačka »Šentjošt brani svoje izročilo«, ki vsebuje poleg drugega tudi seznam vaščanov, ki so morali zapustiti domove. V njej je opisana tudi tragična življenjska pot Jesenovecove družine.

Bolezen jo je hitro strla. Ko je izpolnila 94 let, se je poslovila s tega sveta, previdena s svetimi zakramenti. Na mrtvaškem odru je ležala v krajevnem Domu, kakor je želela. Pogrebno mašo in molitve je opravil prelat dr. Jure Rode ob navzočnosti sorodnikov in številnih rojakov.

Ana Jesenovec je bila vzor slovenske matere in mučenke-begunke. Ker je bila močna žena in globoko verna, je bila kos tolikšnim življenjskim preizkušnjam. Verujemo, da sedaj uživa, skupaj s svojimi dragimi, plačilo pri Njem, v katerega je trdno zaupala.

ROJSTVA, POROKE in SMRTI v letu 1955

ROJSTVA: Marjan Adamič-Močnik, Slavica Artač-Škamlec, Marjan Bajda-Belehar, Franc Baraga-Omahen, Barbara

Baraga-Omahen, Kristina Bezljaj-Brecelj, Marija Bezljaj-Brecelj, Tomaž Bregar-Starc, Lucija Adela Cesar-Bračko, Marija Čad-Krulc, Gabrijela Jožefa Čamernik-Kokalj, Marija Ana Dacar-Povirk, Marija Dora Dermastja-Us, Marta Magdalena Dimnik-Lampret, Rudi Dolenc-Tekavec, Andrej Anton Drenik-Pikec, Marija Elizabeta Drnovšek-Malovrh, Marjeta Marija Durič-Dünk, Bernarda Lucija Fink-Kovač, Marija Lucija Gabrenja-Jurček, Jože Gelb-Beltram, Karel Germ, Vinko Glinšek-Merlak, Adolf Godnjavec-Urh, Janez Golob-Remic, Ivan Gorišek-Škerlj, Matias Rómulo Grdin-Bersotti, Ana Marija Grebenc-Bajda, Edvard Gričar-Klemenčič, Janez Gris-Gale, Jožef Grošelj-Grilc, Marija Kristina Groznik-Zupanc, Malena Grubišič-Drovenik, Helena Lilijana Hladnik-Sveté, Marija Hofer-Krizetič, Magdalena Holosan-Učakar, Ana Marija Hrast-Krajnik, Karel Danijel Hrovat-Zelenc, Anton Franc Hudoklin-Logar, Aleksandra Breda Iglič-Adamič, Helena Ilc-Borštnar, Anica Indihar-Adamič, Janez Anton Jakoš-Oblak, Marija Martina Jan-Balantič, Tatjana Ana Olga Jeločnik-Bedenčič, Elizabeta Jemec-Weinsauer, Irma Zofija Jenko-Rogelj, Mirjam Jereb-Urbančič, Ana Marija Jerebič-Clemente, Matjaž Jerman-Kralj, Bogomir Kalan-Jenko, Neža Martina Kastelic-Podržaj, Marina Kerkoč, Jožef Klemenčič-Kokalj, Andrej Karel Klemenčič-Kogoj, Peter Klobovs-Grilc, Marija Kocjančič-Rauh, Marija Kogovšek-Kavčič, Miroslava Marta Kopač-Stanonik, Gabrijela Kopač-Rožnik, Marta Terezija Korošec-Blažič, Gertruda Marija Krainer-Šaptala, Elizabeta Krainer-Šaptala, Peter Krajnik-Petek, Jože Kralj-Rovero, Marija Irena Kralj-Lampret, Rado Albin Krevs-Markeš, Katarina Marija Leban-Kien, Edmund Francišek Lebenič-von Semasco, Rajko Leber-Schwendenwein, Marta Leskovec-Borštnar, Lojze Lisjak-Štrancar, Marjan Andrej Lisjak-Štrancar, Peter Jože Lobnik-Homovc, Alojzij Lorgier-Kien, Pavel Peter Lukman-Murovec, Marija Breda Luskar-Vedenik, Maruška Maček-Terčon, Ivanka Francka Makovec-Sabotič, Marjeta Malalan-Pavlovčič, Albert Malovrh-Oblak, Marija Lilijana Marinič-Peternel, Sonja Marinšek-Lozar, Roza

Ana Markošek-Purkart, Jožef Aleksander Markovič-Avguštin, Ana Markovič, Marija Cecilija Markuža-Trobec, Urška Marolt-Jarc, Jože Martin Martinčič-Jurjevič, Ana Marija Mastnak-Repar, Franc Ivan Matičič-Puntar, Martin Mazora-Šuligoj, Klavdij Mažgon-Prezelj, Juan Carlos Moretti-Stres, Adolf Andrej Mravlag-Božič, Ines Maria Mravljje-Ponce, Andrej Jože Munda-Dolenc, Peter Novak-Marolt, Mojca Oberžan-Rupnik, Marjeta Ocvirk-Mlakar, Janez Alojzij Opresnik-Godler, Irena Ortan-Rosič, Franc Osojnik-Bidovec, Pavel Osterc-Repič, Marcel Osterc-Repič, Franci Oven-Berlič, Ana Paskvalič-Benigar, Gabrijel Tomaž Pavlovčič-Šparovec, Tomaž Pavšer-Trpin, Ana Emilija Pergar-Knavs, Alojzij Petek-Kopač, Marija Martina Potočar-Avsec, Martina Katarina Potočnik-Košir, Mihael Janez Potočnik-Langus, Marta Pregelj-Močnik, Marija Premrl-Padula, Maks Premrl-Padula, Ana Lucija Pristovnik-Bergant, Gregor Martin Rant-Lesar, Vladimir Marko Razboršek-Vedenik, Marija Kristina Razinger-Krajnik, Veronika Marta Repar-Potočar, Rozka Repič, Roman Reven-Gale, Monika Rigler-Lorenz, Janez Rode-Moder, Robert Boris Sajovic-Skolaris, Franc Schiffrer-Malovrh, Olga Terezija Sintič-Lipovec, Andrej Skvarča-Kavčič, Ivo Smerdelj-Butul, Aleksander Smole-Semolič, Ana Marija Smrekar-Selan, Marta Amalija Sovič-Jurjevčič, Janez Starič-Kopač, Ana Marija Stariha-Šparhakl, Marija Magdalena Strah-Koppinger, Vera Strupeh-Jakoš, Ana Marija Sušnik-Koprivec, Robert Šemen-Dolenc, Darjan Šifrer-Lozar, Janja Škofic-Škraba, Marija Vera Škrbec-Oman, Marjeta Škulj-Dolšina, Anica Špeglič-Ilinčič, Mario Štark, France Štrubelj-Krajnik, Jurij Vladimir Štumberger-Žgavec, Jože Marjan Telič-Pulko, Marta Tomšič-Hribnik, Marjeta Trpin-Belič, Lidija Tušar-Pregelj, Amalija Ana Erika Učakar-Habič, Ema Urbančič-Skvarča, Franci Uštar-Klemenčič, Marjeta Vasje-Kramar, Marija Elizabeta Vidic-Jovanovič, Rafael Vidic-Zupančič, Zalka Virč-Koklič, Kristina Elizabeta Vovk-Koščak, Janez Nikolaj Warzel-Orehek, Marjeta Zajec-Triler, Terezija Zajec-Triler, Nélida Olga Zgonc-Marolt, Janez Zgonc-Šilc, Peter Franc Zorko-Kržič, Janez Žagar-Vomberger, Marija Irena Žerovnik-Fajdiga, Franci Žnidar-Zavrli, Olga Amalija Žužek-Mrgan. (170 rojstev)

POROKE: Leopold Aichholzer in Sonja Cimperc, Maks Borštnik in Elida Cánepa, Janko Bradač in Almira Šurla, Rafael Bulzoni in Mafalda Šinkovec, Milko Čuk in Bety Yolanda Bobbiesi, Štefan Drenšek in Milena Knavs, Anatol Fabjančič in Elida Isabel Moi, Adolf Godnjavec in Milena Urh, Jože Gojak in Lojzka Ušaj, Janez Golob in Felicita Fabjančič, Franc Gorše in Ivanka Steklasa, Danilo Hrast in Marija Krajnik, Stanislav Humar in Evgenija Madon, Janez Jakoš in Zalka Oblak, Janez Jereb in Lojzka Urbančič, Ivan Jerman in Anica Vomberger, Anton Kostelec in Milka Kralj, Franc Košnik in Norma María Elia, Matija Kozina in Renata Ašič, Marjan Loboda in Albina Žonta, Albert Malovrh in Ivana Oblak, Maksimilijan Manfreda in Matilda Kragelj, Anton Marolt in Kristina Jarc, Franc Mikuš in Štefka Šteblaj, Albin Pahor in Magdalena Cunta, France Papež in Agica Koželj, Franc Papler in Marija Burja, Peter Rant in Regina Lesar, Ivan Rogina in Milka Gnjezda, Franc Senovršnik in Marija Tašner, Franc Škulj in Ana Smole, Peter Štrukelj in Albina Abramič, Anton Trček in Hermina Kunigunda Heit, Lojze Trpin in Neža Gornik, Feliks Urankar in Jelena Žitnik, Anton Zrimšek in Alojzija Marolt. (36 parov, od teh 29 slovenskih)

SMRTI: Alojzij Bartol (29), Vladimir Brezigar (43), Jakob Brodnjak, Ignacij Cerar, Benedikt Gomišček (54), Alojzij Goršin (46), Edvard Gričar (novorojenec), Leon Habat (29), Marta Jazbec, Marija Jerin roj. Slapar (75), Marija Jovanovič roj. Čimžar (58), Franc Korenčan (41), Franc Krušič (73), Anica Krvina (1), Marija Luin roj. Ostrouška (90), Jože Omahen, Leopold Oman (59), Marija Piščanec, Ignacij Posteiner (76), Bogumil Remec (77), Antonija Rupnik roj. Kogovšek (59), Jože Sadnik (54), Anton Sterle (30), Janez Sušnik (1), Franc Šinkovec (44), Anton Škerlj, Anton Šošterič (29), Nélida Špacapan (17), Marija Štern roj. Perčič (84), Štefan Utroša, Vladimir Vauhnik (61), Maks A. Westen (41), Karel Zajc (68), Anton Zajc (75), Franc Zakrajšek (47). (35 smrti)

Prosimo rojake, da sporočijo uredništvu DŽ, če je kak podatek napačen ali nepopoln pa tudi, če katera oseba manjka na seznamu.

iz naše kronike

METKA MIZERIT

44. MLADINSKI DAN V SAN JUSTU

11. septembra. Zjutraj so imeli mašo v stolnici. Daroval jo je pater dr. Alojzij Kukovica. V Domu so ob petju obeh himen dvignili argentinsko in slovensko zastavo. Začele so se tekme v odbojki, opoldne so imeli skupno kosilo. Pri kulturnem programu so predstavili zanimiv prizor, nato pa so sledile vaje nastopajočih. Mladenke so predstavile vajo s svetilkami, otroci so vadili na kotalkah. Dekleta so nastopile kot roboti. Otroci in mladi so zaplesali slovenski ples. Za zaključek so se mladi zahvalili vsem, ki so jim pomagali, da je njihov 44. Mladinski dan tako lepo uspel. Podelili so pokale zmagovalcem, dekletom in fantom iz Našega doma San Justo.

V četrtek, 15. septembra, so imele **SESTANEK** gospe **ZVEZE SLOVENSKEGA MATER IN ŽENA ODSEK SAN MARTIN**. Vodila ga je predsednica ga. Marjeta Smersu Böltežar. Sestanek je potekal po geslu »S cvetjem in petjem v pomlad«. Predavala je Gabrijela Tomazin Kastelic o rožnih aranžmajih. S petjem je sodelovala prof. Lučka Marinček Kastelic.

»Preko naših meja« je bilo geslo **44. OBLETNICE SLOMŠKOVEGA DOMA**, ki je bila v nedeljo, 18. septembra. V lepem jutru smo se zbrali domačini in predstavniki bratskih domov na dvorišču. Ob petju obeh himen sta botra Doma gospa Katica Potočnik in častni konzul RS g. Herman Zupan dvignila zastavi na drogu. Vse navzoče je pozdravila podpredsednica Doma prof. Neda Vesel Dolenc. Nato pa se je sprevod, ki so mu načelovali otroci in mladi v narodnih nošah, pomaknil v zgornjo dvorano, ki je bila praznično okrašena. Sv. mašo je daroval delegat

slovenskih dušnih pastirjev dr. Jure Rode. Slavje je povzdignilo lepo petje mešanega pevskega zbora, pod vodstvom Pavla Erjavca. Na orglah jih je spremljala prof. Mirjam Klemenc.

Kulturni program je napovedala prof. Neda Vesel Dolenc. Najprej je spregovoril predsednik Slomškovega doma cont. Gregor Hribar, nato pa je čestital predsednik Zedinjene Slovenije g. Lojze Rezelj. V imenu veleposlaništva Republike Slovenije je pozdravil g. Igor Šef. Sledila je predstavitev spletne strani Slomškovega doma: Preko naših meja. Strokovno jo je predstavil MBA Martin Dobovšek. Pri tem delu so sodelovali še Aleksander Kastelic, Marko Selan, Jure in Dani Cestnik in Matjaž Ribnikar.

Na programu je bila tudi podobarska in rezbarska razstava mojstra Jožeta Žirovnika, ki jo je odprla akademska slikarka Andrejka Dolinar Hrovat. Ogledali smo si lepa umetniška dela. V Slomškovem domu je rezbar Žirovnik poznan, saj že več let na steni visi lesorez blaženega Antona Martina Slomška, ki ga je za Dom izdelal Jože Žirovnik.

Nato je bilo skupno kosilo, ki so ga pripravile gospe ZSMŽ odsek Slomškov dom pod vodstvom g. Pavle Škraba.

V popoldanskih urah so bila tekmovanja v odbojki. Prvo mesto med damskimi ekipami so dobile gospe Slomškovega doma, pri moških pa moške iz Našega doma San Justo. Oboji so prejeli zaslužene pokale.

Kakor vsako leto so tudi letos šolski otroci imeli **SLOMŠKOVO PROSLAVO** in sicer v soboto, 24. septembra, **V SLOVENSKE HIŠI**. Sv. mašo je daroval delegat dr. Jure Rode za vse pokojne učitelje in katehete. Po maši

so otroci napolnili veliko Dvorano škofa Rožmana in nestrpno čakali na igro. Vse navzoče je pozdravila šolska referentka Zedinjene Slovenije Ani Klemen. Otroci so pod vodstvom Mojce Jelenc in ob spremljavi Anke Gaser, zapeli tri Slomškove pesmi. Nato se je pričela **IGRA** Tomaža Lapajnerja »**ODKOD SI KRUHEK**«. Predstavo je odlično pripravila Rožmanova šola iz San Martina. Preprosta vsebina igre je vzgojna. Na eni strani je zviti trgovec, ki se ravna po načelu, da se čisto vse lahko proda. Njemu nasproti pa je poštena deklica, ki trdi, da vse, kar imamo, je le to, kar drugim damo.

Za nastop so otroke naučile učiteljice, režijo pa je prevzel inž. Tone Podržaj. Plese so pripravile Monika Zupanc Filipič, Zofija Kastelic in Lučka Petkovšek. Pesmi je posnel Janez Filipič, otroke pa je naučila peti Marjeta Gerkman Žagar. Spremljavo in napeve je pripravila prof. Lučka Marinček Kastelic. Za razsvetljavo in zvok sta poskrbela Damijan Ahlin in Janez Filipič. Odrsko sceno je oblikoval Toni Paulič. Šepetalki sta bili Marta Rupnik Jerman in Marjeta Gerkman Žagar. Maskirali so Lojze Rezelj, Regina, Lučka in Monika. Pomoč pri režiji: Monika Zupanc Filipič, Nina Pristovnik Díaz in Vera Breznikar Podržaj. Lep program je oblikovala Regina Truden Leber. Gospe Mimi Marinček pa je spekla hlebčke kruha, ki so jih otroci in učitelji z veseljem pojedli in bili gospe hvalježni.

V nedeljo, 25. septembra, je bil v Sloveniji **REFERENDUM** za uveljavitev **ZAKONA O RADIOTELEVIZIJI SLOVENIJA**. Tudi slovenski državljani, ki živimo v Argentini smo se udeležili referenduma. Volili smo na veleposlaništvu Republike Slovenije v Buenos Airesu. Med nami je bil volilni izid sledeč: za 483 glasov, proti 8 glasov.

V nedeljo, 2. oktobra, so **PRI SVETOGORSKI KRALJICI PRAZNOVALI 25. OBLETNICO USTOLIČENJA**. Po petih litanijah Matere Božje in blagoslovu je bila sveta maša, nato pa maziljenje bolnikov in ostarelih.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV je imelo svoje **KOSILO** v nedeljo, 2. oktobra, v **NAŠEM DOMU** v San Justu. Udeležilo se ga je lepo število članov.

MLADINSKI DAN NA PRISTAVI je bil v nedeljo, 2. oktobra, pod geslom: »*Gradimo na trdnih temeljih.*« Mladi so navdušeno pripravljali in organizirali svoj dan. Zgodaj zjutraj so pričeli s tekmovanji in sicer fantje v nogometu, dekleta v odbojki. Moštvo iz Slovenske vasi je premagalo San Justo v nogometu, v odbojki pa so dekleta iz San Justa premagala sanmartinsko ekipo.

Vsi navzoči so se zbrali v kapeli k sveti maši, ki jo je daroval g. Franci Cukjati. Sledilo je skupno kosilo. Ker je začelo deževati, je bil kulturni program v dvorani. Predsednik SFZ Aleks Mele je pozdravil vse navzoče in povabil mlade, naj radi sodelujejo pri delu v mladinskih organizacijah. Sledil je prizor, pri katerem so nastopili fantje in dekleta, mladci in mladenke ter učenci Prešernove šole. Besedilo je napisal Jožko Rožanec. Mladim je pomagala gospa Maruša Zorc Čeč. Ob koncu so se mladi zahvalili vsem, ki so jim pomagali pripraviti tako prijeten dan.

V soboto, 8. oktobra, je **ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽENA S PRISTAVE** priredila **SREČANJE** v kuhinji pod vodstvom Karoline Potočnik. Isti dan zvečer pa je bilo okušanje vina v režiji Poldeta Goloba.

NAŠ DOM SAN JUSTO je v nedeljo, 9. oktobra, praznoval **49. OBLETNICO** svoje ustanovitve pod geslom: »*Vztrajali – 60 let – obstali.*« Sv. mašo je daroval delegat dr. Jure Rode ob somaševanju g. Francija Cukjatija. Lepo število mladih v narodnih nošah je dalo prazniku poseben sijaj. Pri maši je pel Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Pri maši je pozdravil tudi stolni župnik msgr. Alejandro Cuevas, ki je prinesel pozdrave škofa msgr. Carlosa Martina Baldomera.

V Domu so zapeli argentinsko in slovensko himno ter dvignili obe zastavi. Nato je pozdravila predsednica Doma ga. Mici Malavašič Ca-

Z Mladinskega dneva v Našem domu v San Justu. Foto: Marko Vombergar

sullo, predsednica odseka ZSMŽ ga. Nežka Lovšin Kržišnik, predsednik Društva upokojencev g. Stane Mustar in ga. Andreja Lipušček Bonino v imenu šolskega odbora Balantičeve šole.

Sledila so tekmovanja v odbojki v kategoriji senior. Zmagala je ženska ekipa Slomškovega doma in moštvo iz San Justa. Skupnega kosila se je udeležilo lepo število domačih članov Doma pa tudi gostov.

Popoldanski program je bil v dvorani. Številne goste sta pozdravila predsednica Doma ga. Mici Malavašič Casullo in predsednik Zedinjene Slovenije g. Lojze Rezelj. Slavnostna govornica je bila gdč. Angelca Klanšek. Program akademije je pripravila gdč. Ivana Tekavec in ga tudi režirala, scenograf pa je bil g. Tone Oblak. Z recitacijami in pesmimi so nastopili učenci Balantičeve šole, otroški pevski zbor, mladina in solisti. Program sta povezovala Nuška Belič Draksler in Matjaž Ravnikar. Pel je Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Spodbudne besede je povedal tudi gost iz Slovenije g. Izidor Rejc. Ob koncu so vsi navzoči zapeli pesem Slovenija v svetu.

Slavje se je nadaljevalo na dvorišču, kjer so se vrstili folklorni plesi. Napovedovala jih je Marjana Kržišnik.

Najprej je otroška skupina zaplesala belokranjski ples. Mladina se je predstavila z gorenjskim plesom. Gostje iz Rosaria, skupina Veseli slovenski duh, so zaplesali plese iz Režije, Štajerske, Ljubljane in Mežiške doline.

Gostje so zvečer zadovoljni odhajali domov, saj so jim člani Našega doma San Justo pripravili bogat kulturni program, ki je dokaz življenja in dela v Domu.

SLOVENSKA FOLKLORNA SKUPINA PRISTAVA je **NASTOPILA V OBČINI ITUZAINGÓ** ob priložnosti praznika odkritja Amerike. Pod vodstvom Marcela Carteja so zaplesali venček gorenjskih plesov. Folklorna skupina vrši s temi nastopi lepo poslanstvo, ko nas predstavlja pred argentinskimi občinstvom.

ZVEZA SLOVENSkih MATER IN ŽENA je imela svoj **REDNI SESTANEK** v četrtek, 13. oktobra, v Slovenski hiši. Vodila ga je predsednica ga. Pavlina Dobovšek. Predaval je Tone Mizerit o volitvah v Argentini.

V nedeljo, 16. oktobra, smo praznovali v Argentini **MATERINSKI DAN**. V naših Domovih so pripravili materam kratke in pristrčne proslave.

NA PRISTAVI so pripravili mamicam posebno predstavo. Že pri maši je pater Kukovica govoril o materah in ženah v Cerkvi. Pel je šolski pevski zbor, ki ga vodi ga. Mojca Jelenc, na orglah jih je spremljala ga. Anka Gaser. Matere je pozdravil tudi predsednik Pristave Edvard Kenda. Mladina je pripravila zajtrk. V zgornji dvorani je ga. Magda Češarek predstavila program. Jožko Rožanec je voščil mamicam v imenu mladine. S prizori so nastopili vsi otroci od vrtca do najvišjega razreda ter mladci in mladenke. Za nastope so jih pripravile učiteljice s pomočnicami.

malo za šalo...

Gorenjska govorica. Predsednik bi rad poizvedel, kako se kaj ljudje razumejo na politiko. Pa gre in vpraša starko Gorenjko:

»Ali veste, kaj je to ustava, uprava in država«

»Vem, vem: ustava sem jutraj, potem sem cunje uprava, kaj pa sem v roki država, vas pa nič ne briga.«

+

V psihiatrovo ordinacijo vstopi možakar in reče:

»Bog mi je rekel, da sem jaz Napoleon!«

»Ni res!« se zasliši iz čakalnice. »Nič mu nisem rekel!«

+

Na dvorišču psihiatrične bolnišnice se pacienti zabavajo tako, da držeč drug drugega za pas »igrajo vlak«. Tisti, ki je spredaj, piska kot lokomotiva, drugi pa ponavljajo »Čuf, čuf, čuf, čuf...«

Direktor nenadoma prekine igro:

»Kolikokrat vam bom moral

še povedati, da me zaradi dima lokomotive pečejo oči!«

+

Turist na počitnicah v Grčiji je v manjši vasi obiskal frizerja, da ga obrije. Frizer je pljunil v skodelico in pričel mešati peno.

»Ali vedno tako naredite peno?« se je čudil turist.

»Ne, samo pri tujcih. Domačinom kar pljunem v obraz!«

+

»Trdni ste kot hrast, gospod,« pravi zdravnik, potem ko je pregledal že na prvi pogled zdravega moža.

»Res ne vem, čemu ste prišli k meni!«

»Gospod doktor, sem mizar in sem vam prišel popraviti omaro!«

+

»Danes me je kontrolor na železnici pogledal tako, kakor da nimam vozovnice.«

»In kaj si storil ti na to?«

»Pogledal sem ga tako, kakor da jo imam.«

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Demokracija se ne meri v širino, ampak v višino.
- Desnim gre samo za oblast, levi pa so tako ven in ven na oblasti.
- Dialektični razvoj: najprej popraviš svet na slabše, nato sam sebe uskladiš s pokvarjenim svetom.
- Direktiva z leve: komunisti, kapitalizirajte se!
- Do danes, žal, še nismo iznajdli britve, s katero bi se dala obriti kosmata vest.
- Do sprave bo prišlo, ko se bodo žrtve opravičile morilcem.
- Dokaze imam, le krivcev ni.
- Dolgoročni cilj socializma je bil, da bi bili vsi enako bebasti.
- Domači šovinizem je užaljen, če ga imenujete nacionalista. Sovraži ves svet, zatorej se ima za internacionalista.
- Domovina je bila njegova prva ljubezen, poročil se je pa z drugo.
- Domovino najlaže ljubijo tisti, ki so v tujini.
- Drži, da smo bolj gladko kot večina drugih komunističnih držav izpeljali prehod v demokracijo, ampak ta demokracija je zelo podobna jajcu, iz katerega se je izlegla.

Uvodnik – Jure Rode	289
Decembrski obiski – Vladimir Kos ...	291
Simeonov zaklad – Lojze Kozar ml. ...	291
Drašev božič – Lojze Kozar	292
Nameni Apostolata molitve	294
Frančišek Ksaverij – Silvester Čuk ...	295
Poroštvo prihodnje slave – Kard.	
Christoph Schönborn	296
Pomagaj mi reči »da« – Michel	
Quoist – Prevedla Metka Mizerit	297
Nič, nič, jaz nisem nič – Michel	
Quoist – Prevedla Metka Mizerit	298
Anton Martin Slomšek, močan in izzivalen čas – Marjan Turnšek	299
Čuvaj Izraelove hiši – Valentin	
Gotthardt	302
Bistvena razlika med Jezusom in mogočniki tega sveta – Lojze	
Pušenjak	303
Veličasten memento nadnarave	
– Alojz Rebula	304
Katedrala sestre Fabijole – Ambrož	
Kodelja	305
Kako vcepiti v otroka dobro samopodobo	307
Boris Pavšer	308
Leto brez sonca – Marko Kremžar ...	310
Duhovno življenje je objavilo	312
Kaj vse si ti meni, moj dom! – David	
Doktorič	312
Ded pripoveduje – Mirko Kunčič	313
Svetonočna – Mirko Kunčič	314
Odšla sta – duhovnik Ivan Lavrih	
– Franci Petrič	315
Ana Jesenovec, roj. Bastarda	316
Rojstva, poroke in smrti v letu 1955	317
Iz naše kronike – Metka Mizerit	318

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVija - Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo

Direktor: mons. dr. Jure Rode - **Urednik:** arh. Jure Vombergar
Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - **Tehnični urednik:** Stane Snoj - **Grafično oblikovanje:** Rozka Snoj - Ramón L. Falcón 4158, C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - E-mail: dusno_pastirstvo@ciudad.com.ar - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - **Tisk:** Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - E.E.UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel: +54-11-4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI: **ARGENTINA:** Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. - **ZDA:** Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA - **KANADA:** Rado Krevs, 75 Trowell Ave, Toronto M6M, 1L5 Canada. - **ITALIJA:** Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia - **Gorica:** Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. - **AVSTRIJA:** Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA: **ARGENTINA:** po raznašalcih: \$60; po pošti: \$75 - **OBMEJNE DRŽAVE:** 85 dol; brez Stezic: 60 dol - **AMERIKA:** 100 dol; brez Stezic: 65 dol - **OSTALE DRŽAVE:** 115 dol; brez Stezic: 70 dol - Pošiljanje po več izvodov skupaj zniža poštno stroške - **Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime:** Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina

Z Mladinskega dneva v Našem domu v San Justu.
Foto: Marko Vombergar

Vodstvo: glavni vodja in selektor Heri Zupan; namestnik Claudio Spinella; fizioterapevt in pomočnik v treningih in tekmah Janko Šmalc; kondicijski trener Jure Urbančič; blagajnik Franci Urbančič; tajnik Marko Vombergar.

Nogometaši: Luka Skale, Damijan Omahna, Marko Kocjančič, Luka Šušteršič, Sandi Gaser, Javier Grbec, Čufi Urbančič, Gabi Urbančič, Gabi Šenk, Jure Cestnik, Jorge Mustar, Pavel Radoš, Mauro D'Agostin, Matija Jakoš, Maksi Jakoš, Nicolás Milharčič, Damijan Čampa, Herman Berčič, Dani Medvešček, Damijan Črnak, German Kovač, Damián Bevčar, Roman Spinella, Ivo Panaino, Matija Marušič, Hermi Zupan, Kristijan Rant.

NOGOMETNA EKIPA ZEDINJENE SLOVENIJE

Foto: Marko Vombergar

OBLETNICA V SANHUŠKEM NAŠEM DOMU. Foto: Marko Vombergar

La Vida Espiritual

Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rode
 Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 90-877
 Impresión: Talleres Gráficos VILKO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires - Argentina

FRANQUEO PAGADO
 Concesión Nº 6395
 TARIFA REDUCIDA
 Concesión Nº 2560

Corno
 Argentina
 Buz. 7 Bs. Aa